NATIONAL LEVEL SUPPORT PLAN

for female sex workers

Improved Lives; Improved Space

Stand Up Movement Lanka

2023

Report Prepared by Stand Up Movement Lanka

Consultant: Mrs. Indrani Rajendran

Front Page Designing: Iresha M. Yapa and Hashini Gunasena

This report was funded by Global Affairs Canada through the Women's Voice and Leadership Project of The Asia Foundation. The opinions expressed here are solely of the authors and do not necessarily reflect those of Global Affairs Canada or The Asia Foundation.

For all who treat sex workers as human beings

Abbreviation

FSW	**Female Sex Workers**
TGFSW	**Trans Gender Female Sex Worker**
SUML	**StandUp Movement Lanka**
TAF	**The Asia Foundation**
HIV	**Human Immunodeficiency Virus**
STI	**Sexually Transmitted Diseases**

Table of Contents

ORGANIZATIONAL BACKGROUND 5
1. Overview 7
2. Background 9
3. Support Plan and Description 11
3.1 Legal Support 11
3.2 Health Support 16
3.3 Social Support 22
4. Conclusion 0
5. Recommendation 0
Thank You 2

ORGANIZATIONAL BACKGROUND

SUML was established in 2008 to protect and promote the rights of workers working in free trade zones in Sri Lanka. From the very beginning, SUML was overseeing the need for a very sensitive program to work for the free trade zone workers who have migrated from all over Sri Lanka, and to plan activities in a way that goes beyond the traditional work framework, from the very beginning.

Accordingly, we chose "a strong workforce organized by winning employee rights and entitlements" as our vision, and we chose as our mission "women engaged in formal professional fields to organize and win their rights and entitlements." What is needed is the formation of a trade union that can be resourced and networked.

One of the main activities of SUML, which is working with a strong commitment and interest in representing the real issues unique to the young labor community, is the environment where the employees live. The program of meeting the employees of selected hostels every weekend continued as a basic activity of the institute, and over time we confirmed that there are groups of employees working in free trade zones, in addition to employees, who are engaged in other services in these hostels. Accordingly, the main group of workers we met was the group of workers engaged in the sex profession. It is the primary intention of our organization to protect and promote the basic rights of any employee engaged in any service, and there was no reason for us to miss them. Accordingly, action was started with them to protect their rights. And while working very closely with these groups of workers, we noticed that among these groups of workers there are people with other identities and they are facing many unique problems. Accordingly, we had to expand the role of our organization to work related to the rights of employees representing the LGBTQI community.

So far, we have actively come forward, representing the areas of Katunayake, Byagama, Koggala, Wathupitiwala, Avissawella, and have been able to intervene actively for the rights of LGBTQI+ community employees and Free Trade Zone employees, as well as Colombo, Gampaha, Representing the districts of Galle, Kandy, Anuradhapura, Polonnaruwa, we have been able to intervene for sex workers to win their rights.

The discourse about sex workers is not a popular topic in our society. Many human rights organizations, as well as women's rights organizations, are reluctant to acknowledge the existence of equal rights for this group of workers who are denied and do not want to speak publicly. We choose to work for this group of workers who suffer the most from rejection, underestimation, exploitation, and abuse, because we have decided to act unconditionally in defense of workers' rights.

1. Overview

Building support systems, or strengthening support systems, is crucial to providing Female Sex Workers (FSW) with access to timely, safe, and confidential services that can support their immediate and long-term health, healing, and empowerment. Every standalone and integrated program for the FSW should link to or build a support system to support the FSW in the region. The existence and effectiveness of support systems may vary widely across contexts. With the acknowledgment that every setting is different, this how-to note guides practitioners working across sectors in how to build, strengthen, and maintain support systems.

What is a Support System?

A support system is a group of actors that provide forms of support to Female Sex Workers, provide different services, and are linked through a formal or informal coordinating mechanism or agreement. Support Systems can include formal sources of support (such as health, justice, legal recourse, and social service providers) and informal sources of support (such as support collectives, activist groups, religious leaders, family and friends, and trusted community members). Support Systems typically cover community, district, or regional geographic areas, and their structures vary significantly across local contexts. Some have multi-sectoral working groups at the regional level that facilitate the supporting network with regular meetings of providers to coordinate services. In less-resourced settings, support networks may consist of loose connections between community leaders, activists, and local civil society organizations (CSOs) that collaborate to respond to the needs of FSW.

An effective response for Female Sex Workers and Transgender Sex Workers requires a comprehensive service package including critical enablers that enhance the reach and impact of interventions. Examples of specific programs and activities to support and scale up the prevention of and treatment for HIV and other STIs. It is important to note that care, support, and social protection services are also of major importance.

Community Empowerment

The process of community empowerment represents a paradigm shift, from an understanding of sex workers as recipients of services to the implementation of diverse approaches to promote the self-determination of sex worker communities. Community empowerment enables sex workers to collectively exercise their rights, be recognized as authorities, and function as equal partners in the planning, implementation, and monitoring of services.[1]

[1] https://www.researchgate.net/publication/280547026_Services_for_Sex_Workers_Guidance_Note

2. Background

The project “Improved Space; Improved Lives” for StandUp Movement Lanka (SUML) is funded by the Asia Foundation through Women's Voice and Leadership - Sri Lanka (WVL-SL), aimed to create a National Level Support Plan for female sex workers.

One of the objectives that have to be achieved is to develop “A support plan formulated to advocate for policy changes and protect the rights of commercial sex workers to access government and non-government services as equal citizens”.

Considering the project objectives and to fulfill the expected task the SUML conducted a series of consultation workshops with the Government Stakeholders, Civil Society Organization representatives, and religious leaders to understand their thoughts and beliefs on providing better services for FSW to enrich their well-being and the improve the status of their family members. Also, to understand the gaps prevailing in the present system in providing support services for Female Sex Workers.

The stakeholder consultation workshops were conducted in the Colombo, Gampaha, Galle, Anuradhapura, Puttlam, and Polonnaruwa districts. To understand further the existing gaps in the service provisions, to understand the supporting and hindering factors to carry out life as an FSW, to know the needs and wants of the FSW, to identify the positive and negative influence of media in the life of FSW, and to develop code of ethics for the FSW to be followed when interacting with social media two-day workshop was held including 42 Female and Trans Sex Workers representing the above-mentioned districts.

It was followed by a validation discussion with the representatives from legal authorities to validate the gathered information regarding the legal entities and the civil society organizations who are working closely with the health, social, and protection issues of Female and Trans Sex Workers.

SUML with the expertise knowledge and skills of the Independent Consultant Indrani Rajendran completed the workshop, validation discussion, and developing the support plan.

The support plan is developed based on the information gathered from the stakeholder consultation workshops, workshops with the FSW& TGFSW, and the validation discussion

with the relevant representatives. The main thematic areas for the support plan will be the legal, health, social, and protection and governance and coordination.

The legal system includes government-supported laws, and institutions such as police, prosecution services, courts, and prisons responsible for enforcing and applying the laws authentically.

A health system includes an individual or an organization that systematically provides healthcare services. An individual health-care provider may be a healthcare professional, a community health worker; or any other person who is trained and knowledgeable in health. Organizations include hospitals, clinics, care centers, and other service delivery points. Primary healthcare providers are nurses, midwives, doctors, etc.

Social includes the support received from the individuals, home, community, and the support systems that prevail at the community level. For example, women's societies, youth groups, welfare societies, etc. The support may include providing psycho-social counseling, financial support, crisis information, safe accommodation, legal and advocacy services, housing and employment support, and others, to FSW and TGFSW.

The children of FSW face many challenges when they want to get admitted to the school to engage themselves in formal education. Also, the safety and protection of those children are always under the radar and vigilant.

Therefore, the support needed for the children was also discussed and visualized in the support plan.

3. Support Plan and Description

The support plan describes the support needed for the FSW/TGFSW at three levels: national, sub-national, and community. It identifies the gaps in the existing services and provides specific interventions needed to rectify the gaps and to provide effective services to the FSW/TGFSW to safeguard their basic rights and well-being.

The support plan is detailed and explained in the sectors which are identified above.

3.1 Legal Support

Sex work is legally discouraged and barred in Sri Lanka by Sri Lanka's Vagrant Ordinance No. 04 of 1841 and Brothels Ordinance No. 05 of 1889. The legal framework perpetuates a criminal approach that demeans commercial sex workers and overrides their human right to respect and dignity. Gray areas of the law often negatively affect the women engaging in the industry and favor the mainstream cultural and social stance.[2]

Even though sex work is not legally recognized "sex work is also a work". According to the constitution of Sri Lanka under Chapter III on fundamental rights, under the Right to Equality, under 12.1, - "All persons are equal before the law and are entitled to the equal protection of the law". Therefore, provided that it shall be lawful to require a person to acquire within a reasonable time sufficient knowledge of any language as a qualification for any employment. [3]

Therefore, even though sex work is not legalized in Sri Lanka, it's the basic right of any individual in Sri Lanka to engage in desired work according to her/his capability, and this is relevant to the FSW/TGFSW too. The lack of knowledge and understanding of the laws and procedures among the officers who are attached to security services makes the life of FSW/TGFSW tough.

Therefore, it is necessary to advocate, create continual awareness, and build networks to address the legal issues that are faced by FSW/TGFSW. The needed and identified support services for the FSW/TGFSW regarding legal aid are visualized in the support plan

[2] Project Proposal SUML for TAF
[3] https://www.ilo.org/dyn/travail/docs/1683/CHAPTER%20III%20CONSTITUTION.pdf

Level	Supporting Activities	Support Indicators	Level of Effort	Responsibility
National	Taking concrete steps toward the legalization of sex work and the elimination of the unjust application of noncriminal laws and regulations against sex workers.	Inclusion and change in the constitution of Sri Lanka	Advocacy Dialogue and Discussion	Ministry of Justice Women Parliamentarians Caucus
	The establishment of rights-respecting laws to protect against discrimination and violations of rights faced by sex workers to realize their human rights and reduce their vulnerability	Adaptation or change in the laws and policies that are discriminating the rights of the FSW	Advocacy Dialogue and Discussion	Ministry of Justice Women Parliamentarians Caucus
	Development of the National level platform for FSW and TGFSW to voice their rights and demand continually their basic rights and better well-being	Continual functioning of the national-level platform	Dialogue and Discussion Training, coaching, and mentoring Monitoring the functions of the national-level platform	Civil Society Organizations Women Networks National-level Women's Forums FSW and TGFSW
	Build up a national-level legal support network with relevant and interested lawyers and other	Built national-level legal support network	Dialogue and Discussion Training, coaching, and mentoring	Civil Society Organizations Women Networks National-level Women's

	personnel to support the FSW when they are taken into custody by law.		Monitoring the functions of the national-level legal support network	Forums Legal associations and commissions
	Creating a long-term capacity development plan for the security forces, legal officers, and other relevant personnel to understand and follow the legal aspects when they are taking the FSW/TGFSW into custody	Number of security forces, legal officers, and other relevant personnel trained in FSW/TGFSW rights and needs	Training, coaching, and mentoring Monitoring the functions of the security forces, legal officers, and other relevant personnel	Civil Society Organizations Women Networks National-level Women's Forums Legal associations and Police Commissions
	Include FSW-related funding components and support to develop policies, and programs and to advocate for rights-based and issue-based advocacy for the betterment of FSW life	The number of funding agencies included a funding component to support projects related to FSW well-being	Dialogue and Discussion	Civil Society Organizations Women Networks National-level Women's Forums National/International donor agencies
Sub National (Districts/ Divisions)	Develop and strengthen the regional-level legal support network with relevant and interested lawyers and other personnel to support the FSW when they are taken into custody by law.	Built regional-level legal support network	Dialogue and Discussion Training, coaching, and mentoring Monitoring the functions of the regional-level legal support network	Civil Society Organizations Women Networks Regional-level Women's Forums Legal associations and commissions

	Development of the regional level platform for FSW and TGFSW to voice their rights and demand continually their basic rights and better well-being	Continual functioning of the regional-level platform	Dialogue and Discussion Training, coaching, and mentoring Monitoring the functions of the national-level platform	Civil Society Organizations Women Networks Regional-level Women's Forums FSW and TGFSW
	Creating a long-term capacity development plan for the security forces, legal officers, and other relevant personnel to understand and follow the legal aspects when they are taking the FSW/TGFSW into custody	Number of security forces, legal officers, and other relevant personnel trained in FSW/TGFSW rights and needs	Training, coaching, and mentoring Monitoring the functions of the security forces, legal officers, and other relevant personnel	Civil Society Organizations Women Networks Regional-level Women's Forums Legal associations and Police Commissions
	Advocate for alignment of the provincial council and municipal council laws and policies, in addition to national-level action, with these key action steps.	Adaptation or change in the laws and policies that are discriminating the rights of the FSW	Advocacy Dialogue and Discussion	Ministry of Justice Legal Aid Commission
	Take steps to print copies of the laws and regulations that support protecting and safeguarding the rights of FSW/TGFSW and coach and mentor the relevant officers at District, Divisional	Understanding of laws and policies among the officers of District and Divisional Secretariates	Training, coaching, and mentoring Monitoring the functions of the officers of District and Divisional Secretariates	Civil Society Organizations Women Networks Regional-level Women's Forums Legal associations and Police Commissions

	Secretariates, Police Stations, and Courts.			
Community	Forge relationships with FSW-led groups and other community-based groups to bolster the understanding and trust-building	Number of community groups connected with FSW groups	Dialogue and Discussion One to One Discussions Learning Groups Formation	Civil Society Organization FSW/TGFSW Groups
	Train the FSWs to document the human rights violations that happened to them at the local authority level and campaign collectively through the regional level and national level platforms for justice and solutions.	Number of human rights violations documented Several campaigns took place at the regional and national level	Training and Coaching Documentation Campaigning	FSW/TGFSW Civil Society Organizations

3.2 Health Support

The health needs of the FSW/TFSW are of two types. Mental health and physical health are mainly related to abortion, STDs, and HIV/AIDS clinics. The FSW face many issues when they go to get the services from the government hospitals.

The status of sexual and reproductive health and rights of FCSWs is remarkably poor. Even though health clinics have been conducted in government hospitals targeting female sex workers, they have refrained from attending the clinics, because the attitude and the way they have been treated by the medical staff is appalling and discriminatory. There have been instances where midwives have refused to provide necessary healthcare advice and services to female sex workers due to their occupation. These female sex workers have been adversely affected by their limited access to sexual and reproductive health services and their lack of awareness about their right to access such services.

Female and transgender sex workers exist in districts of Sri Lanka and often face significant risk and vulnerability to HIV. Their risk and vulnerability to STD/HIV infection are related to social marginalization, barriers to the negotiation of consistent condom use, and unsafe working. conditions, arrest, and detention in closed settings, and continuing stigma, discrimination, and penal laws, policies, and practices. High rates of gender-based violence including rape and forced sex, as well as alcohol and drug use in some settings further exacerbate STD/HIV vulnerability and risk.

Therefore, it is important to take firm steps to support the FSW/TGFSW to receive adequate and needed health services to protect their mental and physical health. Generally, sex workers consider taking precautions to protect their physical health but mental health is not considered much and they neglect the issues that crop up due to mental stress and trauma. The support plan considers both the physical and mental health of FSW/TGFSW and suggests initiatives to provide better services to the sex workers.

Level	Supporting Activities	Support Indicators	Level of Effort	Responsibility
National	Advocate to develop a Circular and to get the cabinet approval to provide comprehensive, accessible, acceptable, sustainable, high-quality, and user-friendly STD/HIV prevention, treatment, health care, and support that need to be scaled up and adapted from National level Government hospitals divisional level Government Hospitals to cater to the needs of the FSW/TGFSW.	Circular developed and cabinet approval is provided to provide better services for the FSW/TGFSW	Advocacy Dialogue and Discussion	Ministry of Health Civil Society Organizations UN Agencies
	Train primary and secondary level health care providers on the needs and wants of the sex workers and how to treat them with empathy.	Change in attitudes and practice of health care workers towards sex workers	Training, coaching, and mentoring Monitoring the functions of the healthcare workers	Ministry of Health Civil Society Organizations UN Agencies
	Develop a methodology and mechanism to work with FSW/TGFSW to assess	Change in the attitude and behavior of FSW/TGFSW	Dialogue and Discussion Training, coaching, and mentoring	Ministry of Health Civil Society Organizations WHO

	potentially violent situations and develop a "safety plan" to get out of such situations. This may include individualized counseling sessions for FSW/TGFSW, discussions on safety strategies, including about the use of alcohol and drugs; communication and negotiation skills for different situations to avoid precipitating conflict; and ways to exit unsafe situations.		Monitoring the functions of the FSW/TGFSW	MHPSS.net
	Advocate for compiling a directory of medical, legal, and social services for FSW/TGFSW who experience violence and need health care service and working arrangements established with service providers to accept referrals and provide high-quality services.	Availability of the directory with information on medical, legal, and social services for FSW/TGFSW	Advocacy Dialogue and Discussion	Ministry of Health Civil Society Organizations
	Connect with the hotline of the	Effective functioning	Advocacy	Ministry of Health

	Family Health Bureau and emphasize providing solutions for the complaints made by FSW/TGFSW regarding their health issues/violence etc.	of the hotlines and relevant Apps. (WAVES)	Dialogue and Discussion	FHB Civil Society Organizations
	Develop a national-level platform to campaign and to have a continual dialogue with the relevant health authorities to support providing basic health services to FSW/TGFSW	Functioning of the national-level platform to advocate for the health services for FSW/TGFSW	Advocacy Dialogue and Discussion	Ministry of Health Civil Society Organizations
	Supporting mechanisms were developed to create accessibility and availability of condoms and lubricants in quantity and enable female sex workers to protect themselves from HIV, other STIs, and unwanted pregnancies.	Availability and Accessibility of condoms and lubricants	Dialogue and Discussion	Ministry of Health Civil Society Organizations
Sub National (Districts/ Divisions)	Creating safe spaces (drop-in centers) or shelters that allow sex workers to come together and discuss common issues and problems they face, including	Availability of drop-in centers	Campaigning Dialogue and Discussion	Funding Agencies Civil Society Organizations Ministry of Women and Child Affairs

	violence, and develop and exchange solutions			
	Create familiarization among the FSW/TGFSW about the prevailing hotlines and apps that support finding solutions to health and other issues at the national level and the sub-sub-national level and encourage them to lodge complaints regularly.	FSW/TGFSW using the available hotlines and Apps to get relevant support for them	Dialogue and Discussion Training, mentoring, coaching, and following up with an effective feedback mechanism	Civil Society Organizations Mithuru Piyasa
	Advocate for alignment of the provincial council and municipal council laws and policies, in addition to national-level action, with these key action steps.	Adaptation or change in the laws and policies that are discriminating the rights of the FSW	Advocacy Dialogue and Discussion	Ministry of Health Local Government Authorities
Community	Building and creating authentic relationships with the community-level health clinics and supporting the FSW/TGFSW to get relevant services needed to safeguard health.	Effective services provided by the community level health clinics	Dialogue and Discussion Training and Awareness	Civil Society Organizations
	Establishing mechanisms to	FSW/TGFSW are	Dialogue and Discussion	Civil Society Organizations

	improve the basic health of the FSW/TGFSW and mentor and coach them to follow them continually to be respected and esteemed by the community	following basic health and improving their health	Training and Awareness	
	Develop effective mechanisms to create continuous mentoring, coaching, and awareness among the PHI and Midwife of the area about the importance of treating and taking care of the FSW/TGFSW with empathy and compassion and providing the relevant services to them	PHI and Midwife providing the needed services to the FSW/TGFSW effectively	Dialogue and Discussion Training and Awareness	Civil Society Organizations

3.3 Social Support

The support includes the contemporaries, the home, and the community. The FSW/TGFSW faces many issues in the community and it starts from home. When the family members understand that they are involved in "sex work" they either chase them out of the house or keep them and expect more money to fulfill their household needs.

The scenario of the married FSW is worse since the husband expects money from her to fulfill every need of him. If the adequate amount of money is not given, he will blackmail saying that, he will go and inform the police and ask them to take the FSW into custody. Also, ill-treat her while having sex or act violently and torture her continually.

Also, the FSW struggles to access government social safety programs. They never apply for the incentive schemes that are proposed by the government like Samurdhi, Aswesuma, etc. This is primarily due to a combination of a lack of necessary documentation and social discrimination of sex workers. Even if they apply for these schemes, the relevant officers expect sexual bribery from them, and when it is denied, the incentives are not given to them. The other major challenge is that the FSW does not have a permanent residence and basic documents like National Identity Card, Marriage Certificate, etc. So, the benefits received by the other community members are denied because they are doing sex work.

The social stigma around sex work has led to systemic discrimination, violence, and dehumanization of sex workers in Sri Lanka. It emphasizes the need to acknowledge and accept sex work as legitimate work. That is the first step towards ensuring that sex workers enjoy equity, justice, and a personal and work life that is free from discrimination and violence.[4]

Mostly in many contexts sex work is stigmatized and criminalized. Female Sex Workers are not treated with dignity and respect, their concerns are not addressed they are isolated and kept out of the way and they are treated mostly in an inhuman manner.

[4] Status of Sex Workers in Sri Lanka: A National Report 2022-2023

The children of the FSW are mistreated and they are not given equal treatment in schools, worshipping places, and in the public entities where they go for purchasing and to buy things.

Therefore, supporting Female Sex Workers to be dignified and treated with respect should start from home, and working with them throughout is an important aspect. The support plan describes the initiatives that should start from the national level to the community for the betterment of the FSW/TGFSW.

Level	Supporting Activities	Support Indicators	Level of Effort	Responsibility
National	Developing mechanisms to strengthen the partnerships among sex worker communities, government, civil society, and local allies to empower the community in addressing the needs and wants of the FSW/TGFSW	Strengthened partnerships are in action	Campaigning Dialogue and Discussion	Funding Agencies Civil Society Organizations Ministry of Women and Child Affairs
	Advocate to include the FSW/TGFSW in all the social welfare programs and economic empowerment programs carried out by the government entities.	Inclusion of FSW/TGFSW in the social welfare programs and economic empowerment programs of the government	Advocacy Campaigning Dialogue and Discussion	Ministry of Women and Child Affairs Social Service Departments Funding Agencies Civil Society Organizations
	Establishing systemized mechanisms to support the FSW/TGFSW to make informed decisions and have choices in their lives to the same degree as other informal workers, with the right to a bank account, to have	FSW/TGFSW enjoying their rights and their social safety is protected	Advocacy Campaigning Dialogue and Discussion	Ministry of Women and Child Affairs Social Service Departments Funding Agencies UN Agencies Civil Society Organizations

	fringe benefits like EPF/ETF from spas and other places where there attached, to inherit and to own property and live safely in a boarding house.			
	Advocate with the higher authorities of the Department of Immigration and Emigration in issuing relevant basic documents for the FSW/TGFSW at the national at regional and discuss developing a circular for cabinet approval.	The Circular developed to provide relevant basic documents to the FSW/TGFSW	Advocacy Campaigning Dialogue and Discussion	Department of Immigration and Emigration Ministry of Women and Child Affairs Civil Society Organizations
	Advocate with the relevant higher-level education authorities to create practices and procedures to include the children of the FSW in the formal education system and develop a circular to be submitted for cabinet approval.	The Circular was developed to provide relevant education facilities to the children of FSW	Advocacy Campaigning Dialogue and Discussion	Ministry of Education Ministry of Women and Child Affairs Civil Society Organizations
Sub National (District/Divisions)	Establish sub-national level daycare centers to take care of the younger children of the FSW	Well-functioning day-care centers for the children of FSW	Advocacy Campaigning Dialogue and Discussion	Ministry of Women and Child Affairs Civil Society Organizations

	and provide jobs for older FSWs to look after the children			Funding Agencies
	Have continuous discussions with the relevant religious places and leaders to include the children of FSW to Dhaham Pasal, Sunday School, Araneri Padasalai, and Magarisa to learn religious beliefs and values for a better life	Inclusion of the children in the value-added education system in the religious entities.	Dialogue and Discussion	Civil Society Organizations Ministry of Education Religious leaders and entities.
	Develop a mechanism to map out alternative livelihood schemes for the older FSW/TGFSW and support their economic development	Older FSW/TGFSW involved in alternative livelihood for their economic empowerment	Dialogue and Discussion	Civil Society Organizations Funding Agencies FSW/TGFSW groups
	Establish community-level platforms with FSW/TGFSW to plan activities for special occasions, such as the International Day to End Violence Against Sex Workers, other religious festivals, and community-based events to build a good rapport and	FSW/TGFSW organizing community-based events with the support of the community	Dialogue and Discussion	Civil Society Organizations Funding Agencies FSW/TGFSW groups

	understanding between the community in which they live.			
	Develop a collective with all the boarding house owners and the FSW/TGFSW and develop guidelines and ethics to be followed in the boarding house and outside the boarding house and follow up to understand the practice accordingly.	Collaboration between the boarding owners and FSW/TGFSW functioning effectively	Dialogue and Discussion	Civil Society Organizations FSW/TGFSW groups Boarding House Owners
Community	Educate, coach, and mentor the family members about the laws and regulations on violence-led actions at home and their consequences and have a conversation to build a happy home	Families if FSW/TGFSW show some improvement in living style	Dialogue and Discussion	Civil Society Organizations FSW/TGFSW groups/families
	Conduct chit-chat sessions in the community on the importance of listening to women engaging in sex work, seeing their strengths and skills, valuing their autonomy, treating their dignity, and catering to their needs and	Community groups understand the pain and agony faced by the FSW/TGFSW and started to treat them with empathy	Dialogue and Discussion	Civil Society Organizations FSW/TGFSW groups/families Community members

	wants to retain their well-being.			
	Establishment of 24-hour crisis response teams to respond to violence (i.e., offer immediate support, counseling, medical and legal help), help sex workers avoid dangerous situations, document incidents	Effective functioning of the crisis response team	Dialogue and Discussion	Civil Society Organizations FSW/TGFSW groups/families Community members
	Conduct advocacy (e.g., sensitization) and training with police, lawyers, media, elected representatives, and other stakeholders regarding HIV prevention, empathy to sex workers, clarification of laws related to sex work	Relevant Authorities at the community level are functioning well to serve the needs of the FSW/TGFSW	Dialogue and Discussion	Civil Society Organizations FSW/TGFSW groups Relevant stakeholders
	Peer education and training of sex workers, including emphasis on increasing a sense of self-worth, and self-esteem, establishing collective identity, and legal rights, and negotiating safety	FSW/TGFSW act in a more professional manner to cater to their business	Dialogue and Discussion	Civil Society Organizations FSW/TGFSW groups

4. Conclusion

This support plan is considered to have included information gathered from FSW/TGFSW, relevant stakeholders, Civil Society Organizations, and the expertise staff team of StandUp Movement Lanka. The suggested support service will help the FSW/TGFSW to create a space to voice out for their rights and advocate their rights to live as decent citizens of Sri Lanka.

StandUp Movement Lanka will continue its expertise in supporting the Female Sex Workers/TGFSW to achieve their rights and benefits. Therefore, The Asia Foundation Sri Lanka taking initiatives to support SUML with financial resources has created an opportunity to develop the initial support plan to create recognition and dignity in the lives of Female Sex Workers and Trans Gender Female Sex Workers.

5. Recommendation

The following recommendations are suggested for further enhancement of the lives of the FSW/TGFSW. The recommendations are based on the discussion findings and the secondary documents reviewed.

Developing collaboration with the UN Agencies working on sexual and reproductive health and getting the support to provide coaching, mentoring, and creating awareness for the FSW/TGFSW on sex hygiene and the importance of taking care of reproductive health will be supportive for FGW/TGFGW to maintain better reproductive health.

The recommended kind of sex worker organization is a collective. This means that sex workers organize themselves together as a group. They jointly (collectively) decide on priorities for the whole group, agree on a group process for making decisions, and on a common set of rules for being together as a group. Ultimately a collective (i.e., a sex worker-led organization or network) acts in the interest of the whole group rather than for individual benefit. It is up to sex workers to decide when a collective should be formed, and there is no standard timeframe for doing so.

Training local sex workers as paralegals to enhance their understanding of local and national laws that affect sex work and the human rights of sex workers and to educate other sex workers about their rights

Plan and organize exposure visits to other countries that have made sex work a legalized profession and make space and time to learn and understand professionalism.

FSWs are increasingly utilizing social media platforms to reach potential customers, engaging in online services such as cam sex, pornography sites, individual sex, and social media group sex. Therefore, connected with internationally reputed networks that educate on professional social media sex work and support to provide continuous awareness and knowledge sharing sessions for FSW/TGFSW

Thank You

I extend my deepest gratitude to all individuals and organizations that played a pivotal role in crafting the "National Level Support Plan for Female Sex Workers." As the Executive Director of Stand Up Movement Lanka (SUML), I am proud to present this comprehensive plan, which addresses the multifaceted challenges faced by Female Sex Workers (FSWs) in our society.

Our journey commenced with close collaboration with FSWs across Gampaha, Polonnaruwa, Colombo, and Galle districts, alongside government officers and civil society organizations in extensive consultative workshops. Recognizing the need for more comprehensive data, we expanded our efforts, convening additional workshops that brought together FSWs and a diverse array of stakeholders, including law enforcement agencies, Police Women's Desks, Midwives, Public Health Inspectors (PHIs), CSOs, NGO secretariats, security forces, religious leaders, boarding house owners, and Grama Niladari officers, spanning Galle, Gampaha, Colombo, and Polonnaruwa districts.

The invaluable insights gleaned from these consultative sessions were meticulously compiled and refined with the expertise of consultant Mrs. Indrani Rajendran, paving the way for the creation of this Support Plan. A pivotal moment in this journey was the two-day workshop that brought together 50 FSWs from Gampaha, Colombo, Galle, Polonnaruwa, Anuradhapura, and Puttalam, alongside CSOs representing social development, legal, and health sectors.

The unwavering dedication of the SUML team, alongside FSWs and all stakeholders, has led to the development of a Support Plan that promises to make a significant impact in the lives of FSWs across Sri Lanka. We proudly present the "National Level Support Plan for Female Sex Workers."

Sincerely,

Ashila Dandeniya

Executive Director, Stand Up Movement Lanka

2023

වාර්ථාව සකසන ලද්දේ ස්ටෑන්ඩ් අප් මූව්මන්ට් ලංකා ආයතනය

උපදේශක : ඉන්ද්‍රාණී රාජේන්ද්‍රන් මහත්මිය

මුල් පිටු සැකසුම්: ඉරේෂා එම් යාපා සහ හෂිනි ගුනසේන

කැනේඩියානු රජයේ මූල්‍ය අනුග්‍රාහකත්වය සහිතව ආසියා පදනමේ කාන්තා හඬ හා නායකත්ව ව්‍යාපෘතිය යටතේ සකස් කරන ලද මෙම වාර්තවේ අඩංගු අදහස් එහි කතුවරයා සතුයමෙහි දක්වා ඇති අදහස් ආසියා . .පදනම හෝ කැනේඩියානු රජයේ අදහස් පිළිඹිබු නොකරයි

ලිංගික ශ්‍රමිකයින් මනුෂ්‍යයින් ලෙස සලකන සියල්ලන්ටම

පටුන

1. දළ විස්තරය 8

2. පසුබිම 10

3. උපකාරක සැලසුම සහ විස්තරය 12

3.1 නෛතික සහාය 12

3.2 සෞඛ්‍ය සහාය 18

3.3 සමාජීය සහාය 26

4. සමාප්තිය 334

5. නිර්දේශ 334

කෙටි යෙදුම්

මා.ප්‍ර.ඌ.වෛ	-	මානව ප්‍රතිශක්ති ඌනතා වෛරසය HIV
ලි.ස.රෝ	-	ලිංගිකව සම්ප්‍රේෂණය වන රෝග

ආයතනික පසුබිම

ලංකාවේ නිදහස් වෙළඳ කලාප වල සේවය කරන ශ්‍රමිකයන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂණය හා ප්‍රවර්ධනය වෙනුවෙන් 2008 වසරේදී ස්ටැන්ඩ් අප් මූව්මන්ට් ලංකා ආයතනය ආරම්භ කරන ලදී. ලංකාවේ නන් දෙසින් සංක්‍රමණය වූ තරුණ ශ්‍රම බලකායක් සිටින නිදහස් වෙළඳ කලාප සේවකයන් වෙනුවෙන් වැඩ කිරීමට, ඔහුන් ආමන්ත්‍රණය කිරීමට ඉතා සියුම් , සංවේදී වැඩපිළිවෙලක අවශ්‍යතාවය ස්ටැන්ඩ් අප් මූව්මන්ට් ලංකා ආයතනය මුළ සිටම අධීක්ෂණය කරමින් සිටි අතර, සාම්ප්‍රදායික වැඩ රාමුවෙන් ඔබ්බට ගිය මාවතක, ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීමට, ආරම්භයේ සිටම කටයුතු කළේය.

ඒ අනුව , සේවක අයිතීන් හා හිමිකම් දිනා ගැනීම තුලින් සංවිධානගත වූ ශක්තිමත් ශ්‍රම බලකායක් , අප අපගේ දැක්ම ලෙස තෝරා ගත් අතර, අප අපගේ මෙහෙවර ලෙස තෝරා ගත්තේ, විධිමත් හා අවධිමත් වෘත්තීය ක්ෂේත්‍රයන්හි නියලී සිටින ස්ත්‍රීන් මුලික ශ්‍රමිකයන් සංවිධාන ගත කරමින් ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් හා හිමිකම් දිනා ගැනීම සඳහා අවශ්‍යය සම්පත් හා ජාලගත කිරීම කල හැකි වෘත්තීය සමිතියක් ගොඩනැගීමයි.

තරුණ කම්කරු ප්‍රජාවට අනන්‍යවූ ඇත්ත ප්‍රශ්න නියෝජනය කිරීමේ දැඩි කැපවීමකින් හා උනන්දුවකින් කටයුතු කරමින් සිටින ස්ටැන්ඩ් අප් මූව්මන්ට් ලංකා ආයතනයේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරිත්වයක් සියල්ල ගේ පදනම වූයේ, සේවකයන් නේවාසිකව සිටින ඔවුන් ජීවත්වන පරිසරයයි. සැම සති අන්තයකම තෝරාගත් නේවාසිකාගාර කිහිපයක සේවකයන් මුණගැසීමේ වැඩපිළිවෙළ ආයතනයේ මූලික ක්‍රියාකාරිත්වයක් ලෙස අඛණ්ඩව සිදු වූ අතර, කාලයත් සමඟ නිදහස් වෙළඳ කලාපවල සේවය කරන, සේවකයන්ට අමතරව , තවත් සේවාවන් වල යෙදෙන සේවක කණ්ඩායම් මෙම නේවාසිකාගාර වල සිටින බවත් අපට තහවුරු විය. ඒ අනුව අපට මුණගැසුණු ප්‍රධාන සේවක කණ්ඩායමක් වූයේ ලිංගික වෘත්තියේ නියැලෙන සේවක කණ්ඩායමයි. කිනම් හෝ සේවාවක යෙදෙන සේවකයෙක් ඇත්නම් ඔවුන්ගේ මූලික අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම හා ප්‍රවර්ධනය කිරීම අප ආයතනයෙන් මූලික අභිප්‍රාය වන අතර, අපට ඔවුන් මග හැර යාමට කිසිදු හේතුවක් නොවීය. ඒ අනුව ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම වෙනුවෙන් ඔවුන් හා එක්ව ක්‍රියා කිරීම ආරම්භ කෙරිණි. එමෙන්ම මෙම සේවක කණ්ඩායම් හා ඉතා ළඟින් කටයුතු කරද්දී අපිට නිරීක්ෂණය වූයේ, මෙම සේවක කණ්ඩායම් අතර වෙනත් අනන්‍යතා සහිත පිරිසක් සිටින බවත් ඔවුන් ඉතා සුවිශේෂී වූ ගැටලු රාශියකට මුහුණ දෙමින් සිටින බවත්ය. ඒ අනුව LGBTQI ප්‍රජාව නියෝජනය කරමින් සිටින සේවකයන්ගේ, සේවක අයිතිවාසිකම් සම්බන්ධව ක්‍රියා කිරීම දක්වා අප ආයතනයේ කාර්යභාරය පුළුල් කිරීමට අපට සිදු විය.

එසේ ක්‍රියාකාරීව ඉදිරියට ආ අප මේ වන විට, කටුනායක , බියගම , කොග්ගල , වතුපිටිවල, අවිස්සාවේල්ල, යන ප්‍රදේශ නියෝජනය කරමින්, සේවය කරන LGBTQI ප්‍රජාවේ සේවකයන්, හා නිදහස් වෙලද කලාප සේවකයින්ගේ අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් ක්‍රියාකාරීව මැදිහත් වීමට හැකිවී වී ඇති අතර, එමෙන්ම කොළඹ , ගම්පහ, ගාල්ල, නුවර, අනුරාධපුර, පොලොන්නරුව, යන දිස්ත්‍රික්ක නියෝජනය කරමින් ලිංගික වෘත්තියේ යෙදෙන ශ්‍රමිකයන් ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් දිනාගැනීම වෙනුවෙන් මැදිහත් වීමට අපට මේ වෙනවිට හැකි වී තිබේ.

ලිංගික ශ්‍රමිකයන් පිළිබඳ කතිකාව අප සමාජයේ ජනප්‍රිය මාතෘකාවක් නොවේ. බොහෝ මානව හිමිකම් පිළිබඳ කතා කරන ආයතන , ඒ වගේම කාන්තා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව කතා කරන ආයතන පවා ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද එමෙන්ම, ප්‍රසිද්ධියේ කතා කිරීමට අකමැති ශ්‍රමික කණ්ඩායමක් වන මොවුන්ට සමාන අයිතිවාසිකම් පවතින බව පිළිගැනීමට මැලිකමක් දක්වයි. ප්‍රතික්ෂේප කිරීම් , අවතක්සේරුවට ලක් කිරීම්, සූරාකෑම් , හා හිංසනයට ලක් වීමේ උපරිමයට ගොදුරු වන මෙම ශ්‍රමික කණ්ඩායම වෙනුවෙන්, වැඩ කිරීම අප තෝරා ගන්නේ, සේවක අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම වෙනුවෙන් කොන්දේසි විරහිතව ක්‍රියා කිරීමට අප තීරණය කර තිබූ බැවිනි.

ලංකාවේ ලිංගික ශ්‍රමිකයන් කොටස් කීපයකට වර්ගීකරණය කර ඇති අතර පවතින වාර්ථාවන්ට අනුව මේ වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ ලිංගික වෘත්තිකයින් ගණිකා මඩම් , වීදි , නිවාස / පැල්පත් , ලොජ් /හොටෙල් , සම්භාහ මධ්‍යස්ථාන , අවන්හල් , රාත්‍රී සමාජ ශාලා, වාහන , සැලුන් , අන්තර්ජාල, ආදි වෘත්තියේ නියැලෙන ක්‍රම වේදය අනුව වෙන් කොට හදුනා ගනු ලබන අතර, එම පිරිස් අතර තමන් මෙම වෘත්තියෙහි නියැලෙන බවට පිළිගන්නා හා නොගන්නා පිරිසකුත් , එම වෘත්තියෙහි නියැලෙන්නන් ලෙස හුදෙක් සමාජයට නිරාවරනය වන හා සැඟව සිටින පිරිසකුත් මෙම වෘත්තිකයින් පිලිබද අධ්‍යනයේදී හමුවේ.

ශ්‍රී ලාංකික සංධර්භය තුල ලිංගික ශ්‍රමිකයින් ස්ථානගත කර ඇත්තේ කෙසේද යන්න පිලිබඳව විග්‍රහකර ගැනීම පදනම් කර ගනිමින් මෙහි මැදැහත්වීමේ අවශ්‍යතාවය හා වැදගත්කම සලකා බැලේ.

මෑත ඉතිහාසය දෙස බලන විට සාමාජීය වශයෙන්, සමාජ සාරධර්මයන්හි හොද හා නරක යන සංධර්භය තුල ලිංගික ශ්‍රමය සධාචාර පදනමකින් නරක ලෙස පිටු දැකීම අප සමාජයට ආවේනික ලක්ෂනයකි.

එමෙන්ම සාමාජීය කාරණාවෙන් එහා යමින් ආගමිකව පිං සහ පව් යන කථිකාවතුල මෙම ශ්‍රමය සැපයීම පව්කාර කටයුත්තන් බව දැඩි කථාබහක් පවතින අතර ඒ තුල ලිංගික ශ්‍රමය ශාපලත් රැකියාවක් බවට ආගමිකව පිලිගනී.

අනෙක් අතින් සංස්කෘතිකව තත්වය යන එසෙත් නැතිනම් ශිෂ්ඨබව යන අර්ථයන් හොද තත්වය නරක තත්වය එසේත් නැතිනම් ශිෂ්ඨ අශිෂ්ඨ යන තර්කයන් තුල පහත් තත්වයකින් හා අශිෂ්ඨ බවකින් යුතු රැකියාවක් ලෙස ලිංගික ශ්‍රමය අර්ථ දක්වයි.

එමෙන්ම වර්ථමානය වන විට ලෙඩ රෝග පතුරවමින් හුදෙක් මානව වර්ගයාගේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් ඇති කරන්නන් ලෙස අර්ථ දැන්වීමක් මෙම ශ්‍රමිකයින් මත පටවා ඇත.

ඒ අනුව සමාජ ආචාරධර්මයන්ට පටහැනි ආගමිකව පව්කාර හා ශාපලත් සංස්කෘතිකව අශිෂ්ට හා තත්වයෙන් ඉතාම පහත් ලෙඩරෝග බෝ කරනු ලබන මෙම ශ්‍රමිකයින් අපරාධ ක්‍රියාවලියක නිරත වන්නන් හා සාපරාධි ක්‍රියාවක නියැලෙන්නන් බවට අර්ථ දක්වා ඇත.

පවතින තත්වය අනුව නීතිමය රාමුව සකස් වූයේ ලිංගක ශ්‍රමිකයින් දැඩි ලෙස හෙලා දකිමින් අපරාධ පාලනය කිරීමේ ප්‍රවේශයකිනි. ඒ අනුව ඒවා ක්‍රියාත්මක වනුයේ සමාජයේ වැඩිහිටියන්, ආගමික නායකයින්, සෞඛ්‍යය ක්ෂේත්‍රයේ නියැලෙන්නන් ආදී බහුතර කොටස් සතුටු කිරීමට පමණක් වන අතර සිවිල් නීතීන් අභිබවා යමින් අපරාධ නීතීන් ලෙසයි. එම නිසා පවතින නීතීන් අළුපාට අපැහැදිලි ඒවා වන අතර නීතිය පසිදලන්නන් හිතු මනාපය අනුව මෙය නීති විරෝධි ක්‍රියාවක් ලෙස පෙන්වා දී ඇත.

ස්ත්‍රීවාදී සාකච්චාවන්තුල, මෙම ලිංගිකශ්‍රමය පැවතීම කාන්තාවන් සූරාකෑමක් ලෙස විග්‍රහ කල අතර එහිදී සිදුවන හිංසනය පිලිබද බරපතල ලෙස සාකච්චාවට බදුන් විය. අනතුරුව ගොඩ නැගෙන ලද ස්ත්‍රීවාදී සාකච්චාව තම ශරීරයට හා කැමැත්ත පිලිබද සාකච්චාවට බදුන් කල අතර එහිදී ශරීරයට ඇති අයිතිය හා ඒ පිලිබද තීන්දු තීරන ගැනීමට ඇති අයිතිය පිලිබද මතවාදයක් ගොඩ නැගිනි. තෙවන සංවාදය තුල ලිංගික හැසිරීම් පිලිබද ඉතා ධනාත්මක විග්‍රහයන් ඉදිරිපත් වු අතර එහිදී ලිංගික තෘප්තිය අයිතියක් ලෙස සාකච්චාවට බදුන් විය. අනතුරුව පැමිනි සාකජචාව විශේෂයෙන් බටහිර ලෝකය තුලින් ගලා ආ අතර එහිදී ලිංගික ශ්‍රමය සැපයීම, කැමැත්ත හා තෝරා ගැනීම ලෙස ගෙන මතවාදයක් ගොඩ නැගිනි. කෙසේ වුවද අවසාන වශයෙන් වර්ථමානය වන විට බහුතර පිරිස විසින් ලිංගික ශ්‍රමිකයින් හදුනා ගනු ලබන්ගේ වින්දිතයින් ලෙසත් ඔවුන් ගලවා ගතයුතු හා මුදාගතයුතු කණ්ඩායමක් ලෙසයි.

ඉහත තත්වය තුල මෙම ක්‍රියාවලියෙහි පවතින ශ්‍රමය , අයිතිය හා හිමිකම යන කාරනා බරපතල ලෙස යටපත්වන අතර ශ්‍රම වෙළදපොළතුල හෝ වැඩ ලෝකයතුල මෙම ශ්‍රමය ස්ථාන ගත කිරීමට ඇති සියළු දොරවල් වැසී යනු ලබයි.

එම තත්වයතුල, මෙම ශ්‍රමිකයින්ට වැඩ කිරිමට අයිතියක් පවතීද රැ රැකියා වශයෙන් සැලකිය හැකිද රැ එම වැඩ කිරීමට අයිතියක් තිබේදරැ යන කාරනා පිලිබද බරලතල සංවාදයක් මෙම ශ්‍රමිකයින් තුලත් ඉන් පරිභාහිරවත් පවතී.

එබැවින් මෙම ශ්‍රමිකයින් සාපරාධි බවෙන් මුදවා ගැනීමට නම් ආකල්පමය වෙනසක් ඇති කරමින් ඉහත දෘෂ්ඨිකෝනයන් සදහා සැලකියයුතු බලපෑමක් කළ යුතුව ඇත.

මෙම සංවාදයට මෙවලමක් ලෙස මෙම උපකාරක සැලැස්ම ඉදිරිපත් කරනු ලැබෙ.

1. දළ විස්තරය

කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන්ගේ ආසන්න හා දිගුකාලීන සෞඛ්‍යය, සුවවීම් හා බලාත්මක කිරීමේ අවශ්‍යතා සඳහා සහාය වන්නා වූ කාලීන, ආරක්ෂිත හා විශ්වාසවන්ත සේවාවන් සැපයීමෙහිලා උපකාරක පදධති ගොඩ නැගිම හෝ උපකාරක පද්ධති ශක්තිමත් කිරීම බෙහෙවින් වැදගත් වේ. කලාපයේ කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් හට සහාය වීම පිණිස කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් සඳහා වූ සියළු හුදකලා හා ඒකාබද්ධ වැඩසටහන් එකිනෙක හා සම්බන්ධ වීම හෝ උපකාරක පද්ධතියක් ලෙස ගොඩනැගීම සිදු කළ යුතුය. උපකාරක පද්ධතිවල පැවැත්ම හා ඵලදායිතාවය ප්‍රදේශයෙන් ප්‍රදේශයට විශාල වශයෙන් වෙනස් වේ. සෑම පරිසරයක්ම එකිනෙකට වෙනස් බව අවබෝධ කර ගැනීම මත පදනම්ව විවිධ අංශ තුළ උපකාරක පද්ධති ගොඩනැගීම, ශක්තිමත් කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාම සිදු කරන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශයක් මෙම ග්‍රන්ථය මගින් ක්‍රියාකාරීන් හට ලබා දේ.

උපකාරක පද්ධතියක් යනු කුමක්ද ?

උපකාරක පද්ධතියක් යනු කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සේවාවන් වර්ග සපයනු ලබන, විවිධ සේවාවන් සපයනු ලබන සහ විධිමත් හෝ අවිධිමත් සම්බන්ධීකරණ යාන්ත්‍රණයක් හෝ ගිවිසුමක් හරහා එකිනෙකා හා සම්බන්ධ වන ක්‍රියාකාරීන් කණ්ඩායමකි. උපකාරක පද්ධති තුලට විධිමත් සහාය මූලාශ්‍ර (සෞඛ්‍යය, යුක්තිය, නෛතික පිලියම් සහ සමාජ සේවා සපයන්නන් ආදී) මෙන්ම අවිධිමත් සහාය මූලාශ්‍ර (උපකාරක සාමූහිකයන්, ක්‍රියාකාරීන්ගේ කණ්ඩායම්, ආගමික නායකයින්, පවුල සහ මිතුරන් සහ විශ්වාසවන්ත ප්‍රජා සාමාජිකයන් ආදී) ඇතුලත් වේ. උපකාරක පද්ධති විසින් සාමාන්‍යයෙන් ප්‍රජාවන්, දිස්ත්‍රික්ක, හෝ කලාපීය භූගෝලීය ප්‍රදේශ ආවරණය කරනු ලබන අතර අදාල දේශීය සන්දර්භයට අනුව ඒවායේ ව්‍යුහයන් සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වේ. ඇතැම් ප්‍රදේශ වල සේවාවන් සම්බන්ධීකරණය කිරීම පිණිස සේවා සපයන්නන් සඳහා වූ කාලීන රැස්වීම් සහිත උපකාරක ජාල සඳශා පහසුකම් සලසනු ලබන බහු ආංශික ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම් පවතින අතර සම්පත් අඩු ප්‍රදේශවල කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන්ගෙ අවශ්‍යතා වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා ප්‍රජා නායකයින්, ක්‍රියාකාරීන් හා ප්‍රාදේශීය සිවිල් සමාජ සංවිධාන අතර ලිහිල් සබඳතා සහිත උපකාරක ජාල පවතී.

කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සහ සංක්‍රාන්තික ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සඳහා වන ඵලදායී ප්‍රතිචාර සඳහා මැදිහත්වීම් වල ප්‍රවේශය සහ ඒවායේ බලපෑම වැඩි දියුණු කරන්නා වූ තීරණාත්මක බලදායකයින් ඇතුලත් අංග සම්පූර්ණ සේවා පැකේජයක් අවශ්‍ය වේ. (මා. ප්‍ර. ඌ. මෙ සහ වෙනත් ලි. ස. රෝ වැලැක්වීම සහ ඒවාට ප්‍රතිකාර කිරීම සඳහා සහාය වීම හා වැඩි දියුණු කිරීම වෙනුවෙන් ඉලක්කගත වූ විශේෂිත වැඩසටහන් ඊට උදාහරණයක් වේ. එසේම, රැකවරණය, සහාය සහ සමාජ ආරක්ෂණ සේවාවන් පැවතීමද බෙහෙවින් වැදගත් වේ.

ප්‍රජාව බලාත්මක කිරීම

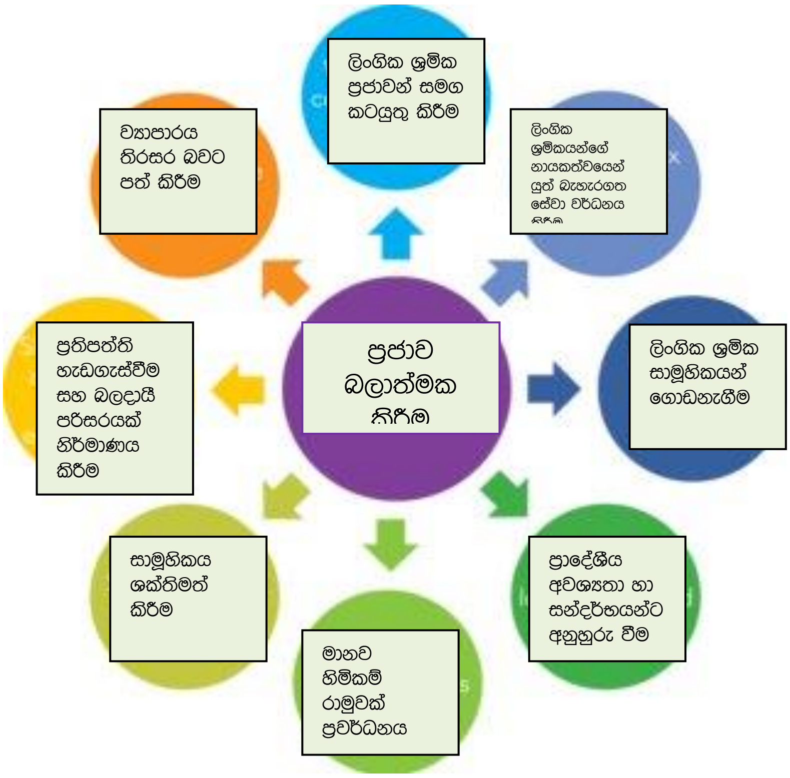

ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සේවාලාභී තත්වයේ සිට ලිංගික ශ්‍රමික ස්වයං අයිතිය ප්‍රවර්ධනය කරනු ලබන බහුවිධ ප්‍රවේශයක් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන සුසමාදර්ශී වෙනසක් වෙනුවෙන් ප්‍රජාව කටයුතු කිරීම බලාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ ඇතුළත් වේ. සාමූහික සිය අයිතිවාසිකම් භුක්ති විඳීමට, බලධාරීන් ලෙස පිළිගනු ලැබීමට සහ සේවාවන් [5] සැලසුම් කිරීමේ, ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හා අධීක්ෂණය කිරීමේ සමාන පාර්ශ්වකරුවන් ලෙස කටයුතු කිරීමට ප්‍රජාව බලාත්මක කිරීම හරහා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් හට අවස්ථාව සැලසේ.

[5] https://www.researchgate.net/publication/280547026_Services_for_Sex_Workers_Guidance_Note

2. පසුබිම

ස්ටෑන්ඩ් අප් මූව්මන්ට් ලංකා හි 'පුලුල් ඉඩ ප්‍රස්ථා, වැඩි දියුණු වූ ජීවිත' ව්‍යාපෘතිය Women's Voice and Leadership - Sri Lanka (කාන්තා හඬ සහ නායකත්වය - ශ්‍රී ලංකා), ආයතනය හරහා ආසියා පදනමෙහි මූල්‍යාධාර ලබන කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් සඳහා ජාතික මට්ටමේ උපකාරක සැලසුමක් නිර්මාණය කිරීම අරමුණු කොටගත් ව්‍යාපෘතියකි.

ව්‍යාපෘතිය තුලින් සාක්ෂාත් කොටගත යුතු එක් අරමුණක් වන්නේ 'සමාන පුරවැසියන් ලෙස රජයේ සහ රාජ්‍ය නොවන සේවාවන් වෙත ප්‍රවේශ වීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්ති වෙනස්කම් වෙනුවෙන් උද්දේශණය කිරීම සහ වාණිජ ලිංගික ශ්‍රමිකයන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා උපකාරක සැලසුමක් සකස් කිරීම' යි.

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් සහ අපේක්ෂිත කාර්යය සාධනය කර ගැනීම පිණිස කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන්ගෙ යහපැවැත්ම ඉහළ දැමීම සහ ඔවුන්ගේ පවුල්වල සාමාකජියන්ගේ තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වඩාත් යහපත් සේවාවන් සැපයීම සම්බන්ධයෙන් රජයේ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ, සිවිල් සමාජ සංවිධාන නියෝජිතයන්ගේ සහ ආගමික නායකයන්ගේ සිතිවිලි සහ විශ්වාසයන් අවබෝධ කර ගැනීම අරමුණු කොට ගත් උපදේශන වැඩමුළු මාලාවක් ස්ටෑන්ඩ් අප් මූව්මන්ට් ලංකා විසින් පවත්වන ලද අතර කාන්තා ලිංගික ශ්‍රිමකයන් හට උපකාරක සේවාවන් සැපයීමේදී දැනට පවතින පද්ධතියේ පවතින අඩුපාඩු හඳුනා ගැනීමද එහි අරමුණක් විය.

කොළඹ, ගම්පහ, ගාල්ල, අනුරාධපුරය, පුත්තලම සහ පොලොන්නරුව යන දිස්ත්‍රික්ක තුළ පාර්ශවකාර උද්දේශන වැඩමුළු පවත්වන ලද අතර ඊට අමතරව සේවා සැපයුම් වල ඇති අඩුපාඩු තවදුරටත් අවබෝධ කර ගැනීම, කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් ලෙස ජීවිතය පවත්වාගෙන යාමේදී පවතින සහායක හා බාධාකාරී සාධක හඳුනාගැනීමට, කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන්ගෙ අවශ්‍යතා හා උවමනාවන් දැන ගැනීමට, කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන්ගෙ ජීවිත තුළ මාධ්‍යය විසින් ඇති කරනු ලබන ධනාත්මක හා සෘණාත්මක බලපෑම හඳුනා ගැනීමට සහ සමාජ මාධ්‍යය සමග කටයුතු කිරීමේදී කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් විසින් අනුගමනය කළ යුතු ආචාරධර්ම පද්ධතියක් සකස් කිරීම සඳහා ඉහත සඳහන් දිස්ත්‍රික්ක නියෝජනය කළ කාන්තා හා සංක්‍රාන්ති ලිංගික ශ්‍රමිකයන් 42 දෙනෙකු සහභාගි කරවාගත් දෙදින වැඩමුළුවක්ද පවත්වන ලදී.

ඉන් අනතුරුව, නීති ආයතන හා කාන්තා හා සංක්‍රාන්ති ලිංගික ශ්‍රමිකයන්ගේ සෞඛ්‍ය, සමාජීය හා ආරක්ෂණ ගැටළු පිළිබඳව සමීපව කටයුතු කරන සිවිල් සමාජ සංවිධාන සම්බන්ධයෙන් එක්රැස් කොට ගත් තොරතුරු වලංගුකරණය කිරීම සඳහා නෛතික අංශවල නියෝජිතයන් සමග වලංගුකරණ සාකච්ඡාවක් පවත්වන ලදී.

ස්වාධීන උපදේශක ඉන්ද්‍රානි රාජේන්ද්‍රන් මහත්මියගේ විශේෂඥ දැනුම සහ කුසලතා උපයෝගී කර ගනිමින් ස්ටෑන්ඩ් අප් මූව්මන්ට් ලංකා ආයතනය විසින් වැඩමුළු, වලංගුකරණ සාකච්ඡා සහ උපකාරක සැලසුම සකස් කිරීම සම්පූර්ණ කරන ලදී.

පාර්ශ්වකාර උපදේශණ වැඩමුළු, කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් සහ සංක්‍රාන්තික ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් සමග පැවැත්වූ වැඩමුළු සහ අදාල නියෝජිතයන් සමග පැවැත්වූ වලංගුකරණ සාකච්ඡා මත පදනම්ව මෙම උපකාරක සැලසුම සකස් කොට ඇති අතර එහි ප්‍රධාන තේමා ක්ෂේත්‍ර වන්නේ නීතිය, සෞඛ්‍යය, සමාජය සහ ආරක්ෂාව හා පාලනය සහ සම්බන්ධීකරණයයි.

නීති පද්ධතිය තුළට, රජය විසින් සහයෝගය ලබා දෙන නීති සහ අවංක ලෙස නීතිය බලාත්මක කිරීම සහ භාවිත කිරීම සඳහා වගකිවයුතු පොලීසිය, නඩු පැවරීමේ සේවාවන්, අධිකරණ හා බන්ධනාගාර ඇතුලත් වේ.

සෞඛ්‍ය පද්ධතියක් තුළට, ක්‍රමානුකූල ආකාරයෙන් සෞඛ්‍යාරක්ෂණ සේවාවන් සපයනු ලබන පුද්ගලයෙකු හෝ සංවිධානයක් ඇතුලත් වේ. පෞද්ගලික (තනි පුද්ගල) සෞඛ්‍යාරක්ෂණ සේවා සපයන්නකු, සෞඛ්‍ය වෘත්තිකයෙකු, ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සේවකයෙකු හෝ සෞඛ්‍ය සම්බන්ධයෙන් පුහුණුව හා දැනුම සහිත වෙනත් කවර හෝ පුද්ගලයෙකු විය හැකිය. රෝහල්, සායන, රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සහ වෙනත් සේවා සැපයුම් ස්ථාන සංවිධාන තුළට ඇතුළත් වන අතර හෙදියන්, වින්නඹු මාතාවන් , වෛද්‍යවරුන් ආදිය ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා සපයන්නන් වේ.

සමාජීය තුළට, පුද්ගලයින්, නිවෙස සහ ප්‍රජාව වෙතින් ලැබෙන සහාය සහ ප්‍රජා මට්ටමින් ඇති උපකාරක සේවා ඇතුළත් වේ. උදාහරණ ලෙස කාන්තා සමිති, තරුණ කණ්ඩායම් හා සුභසාධන සංගම් ආදිය. එවන් සහාය තුළට කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් සහ සංක්‍රාන්තික ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් හට අවශ්‍ය කරනු ලබන මනෝ සමාජීය උපදේශනය සැපයීම, මූල්‍ය සේවා, අර්බුද තොරතුරු, ආරක්ෂාකාරී නවාතැන්, නෛතික හා උද්දේශන සේවා, නිවාස හා රැකියා සහාය පිලිබඳ තොරතුරු ඇතුලත් වේ.

පාසල් වලට ඇතුලු වීමේ සිට විධිමත් පාසල් අධ්‍යාපනයේ නියැලෙන තුරු කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන්ගෙ දරුවන් හට විවිධ අභියෝග වලට මුහුණ දීමට සිදු වේ. එසේම එම දරුවන්ගේ ආරක්ෂාව හා රැකවරණය නිරන්තර විමසිල්ලට ලක් වේ.

එබැවින් උපකාරක සැලසුම තුළ එවන් දරුවන් හට අවශ්‍ය වන සහාය සාකච්ඡාවට භාජනය විය.

3. උපකාරක සැලසුම සහ විස්තරය

ජාතික, උප ජාතික හා ප්‍රජා මට්ටම යන මට්ටම් තුන හරහා කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් සහ සංක්‍රාන්තික ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් හට අවශ්‍ය වන සහාය උපකාරක සැලසුම තුළ විස්තර කොට ඇත. දැනට පවතින සේවාවන් තුළ ඇති අඩුපාඩු හඳුනාගන්නා එය එම අඩුපාඩු සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය නිශ්චිත මැදිහත්වීම් සපයන අතර සිය අයිතිවාසිකම් සහ යහපැවැත්ම ආරක්ෂා කර ගැනීම පිණිස කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් සහ සංක්‍රාන්තික ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් හට ඵලදායී සේවාවන් හඳුන්වා දෙයි.
උපකාරක සැලසුම විස්තරාත්මක වන අතර එය ඉහත හඳුනා ගන්නා ලද ක්ෂේත්‍ර තුළ විස්තර කොට ඇත.

3.1 නෛතික සහාය

ශ්‍රී ලංකාවේ 1841 අංක 04 දරණ අයාල ආඥා පනත සහ 1889 අංක 05 දරණ ගණිකා නිවාස ආඥා පනත මගින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ලිංගික ශ්‍රමය අධෛර්යමත් කිරීම සහ තහනම් කිරීම සිදු කොට ඇත. නීති රාමුව විසින් වාණිජ ලිංගික සේවය අවඥාවට ලක් කරනු ලබන සහ ඒවායේ නියැලෙන පුද්ගලයන්ගේ ගරුත්වයට සහ අභිමානයට ඇති අයිතිය වලක්වාලන අවිච්ඡින්න සාපරාධී ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කරනු ලබයි. නීතියේ පවතින අඳුරු තැන් කර්මාන්තයේ නියැලෙන කාන්තාවන්ට සෘණාත්මක බලපෑමක් ඇති කරමින් ප්‍රධාන ධාරාවේ සංස්කෘතික හා සමාජීය ස්ථාවරයන් [6] ශක්තිමත් කරයි.

ලිංගික ශ්‍රමය 'ලිංගික ශ්‍රමය ද ශ්‍රමයකි' ලෙස නිත්‍යානුකූල පිළිගැනීමට ලක් නොවන නමුත් ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ මූලික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ 111 වන පරිච්ඡේදය යටතේ ඇති 12.1 යටතේ සමානාත්මතාවයට ඇති අයිතිය යටතේ 'නීතිය ඉදිරියේ සියළු පුද්ගලයන් සමානය සහ නීතියේ සමාන ආරක්ෂාව ලැබීමට හිමිකම් ඇත්තේය' . එබැවින්, සාධාරණ කාල සීමාවක් පුද්ගලයෙකු හට කවර හෝ රැකියාවක සුදුසුකමක් ලෙස කවර හෝ භාෂාවක් පිළිබඳ දැනුම ලබා ගැනීම අවශ්‍ය කරනු ලැබීම නිත්‍යානුකූල විය යුතුය. [7]

එබැවින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ලිංගික ශ්‍රමය නිත්‍යානුකූල නොවුවද, තමන් කැමති රැකියාවක නිරත වීමට ශ්‍රී ලංකාවේ වෙසෙන තැනැත්තකු හට ඇති අයිතිය මූලික අයිතිවාසිකමකි. එබැවින් එය එලෙසම කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් සහ සංක්‍රාන්තික ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් සඳහා අවශ්‍ය වන උපකාරක සේවාවන් මෙම උපකාරක සැලසුම තුළ විස්තර කොට ඇත.

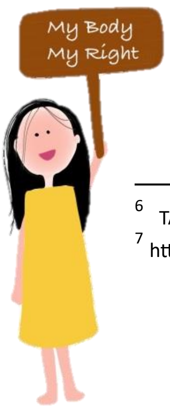

[6] TAF සඳහා ස් අ මූ ල හි ව්‍යාපෘති යෝජනාව
[7] https://www.ilo.org/dyn/travail/docs/1683/CHAPTER%20III%20CONSTITUTION.pdf

මට්ටම	උපකාරක ක්‍රියාකාරකම්	උපකාරක දර්ශක	ප්‍රයත්නයේ මට්ටම	වගකීම
ජාතික	ලිංගික සේවය නිත්‍යානුකූල කිරීම උදෙසා ශක්තිමත් පියවර ගැනීම සහ ලිංගික ශ්‍රමිකයන්ට එරෙහිව අසාධාරණ ලෙස අපරාධමය නොවන නීති හා රෙගුලාසි භාවිතා කිරීම තුරන් කිරීම	ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව තුළ ඇතුලත් කිරීම සහ වෙනස් කිරීම	අධිවාචනය කථිකාව හා මන්ත්‍රණය	අධිකරණ අමාත්‍යාංශය කාන්තා පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරියන්ගේ සංසදය
	ලිංගික ශ්‍රමිකයන් හට සිය මානව හිමිකම් අත්විඳීමට සහ උපද්‍රව පාත්‍රතාවය අවම කර ගැනීමට හැකි වන පරිදි ඔවුන් විසින් මුහුණදෙනු ලබන වෙන් වෙන් වශයෙන් සලකනු ලැබීම් සහ අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වීම් වලින් ඔවුන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අයිතිවාසිකම් වලට ගරු කරනු ලබන නීති ස්ථාපිත කිරීම	ලිංගික ශ්‍රමික අයිතිවාසිකම් වෙන් වෙන් වශයෙන් සැලකීමට භාජනය කරනු ලබන නීති සහ ප්‍රතිපත්ති සම්මත කිරීම හෝ වෙනස් කිරීම	උධිවාචනය කථිකාව හා මන්ත්‍රණය	අධිකරණ අමාත්‍යාංශය කාන්තා පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරියන්ගේ සංසදය
	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් සහ සංක්‍රාන්තික ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් හට සිය හඬ අවදි කිරීමට සහ අඛණ්ඩව සිය අයිතිවාසිකම් සහ වඩා හෙඳ යහපැවැත්මක් ඉල්ලා සිටීමට	ජාතික මට්ටමේ වේදිකාව අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාම	කථිකාව සහ මන්ත්‍රණය පුහුණුව, පෙළඹවීම හා උපදේශනය ජාතික මට්ටමේ වේදිකාවේ ක්‍රියාකාරිත්වය අධීක්ෂණය කිරීම	සිවිල් සමාජ සංවිධාන කාන්තා ජාල ජාතික මට්ටමේ කාන්තා වේදිකා කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් සහ සංක්‍රාන්තික ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන්

	ජාතික මට්ටමේ වේදිකාවක් සකස් කිරීම			
	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් නීති ප්‍රකාරව අත්අඩංගුවට පත් වූ අවස්ථාවලදී ඔවුන් හට සහාය වීම පිණිස අදාල සහ උනන්දුවක් දක්වන නීතිඥයින් හා වෙනත් පුද්ගලයිනගෙන් සමන්විත ජාතික මට්ටමේ නීති උපකාරක ජාලයක් ගොඩ නැගීම	ජාතික මට්ටමේ නීති උපකාරක ජාලයක් ගොඩනැගීම	කථිකාව හා මන්ත්‍රණය පුහුණුව පෙළඹවීම හා උද්දේශනය ජාතික මට්ටමේ නීති උපකාරක ජාලයේ ක්‍රියාකාරිත්වය අධීක්ෂණය කිරීම	සිවිල් සමාජ සංවිධාන කාන්තා ජාල ජාතික මට්ටමේ කාන්තා වේදිකා නීති සංගම් සහ කොමිෂන් සභා
	ආරක්ෂක අංශ, නීති නිලධාරීන් සහ අනෙකුත් අදාල නිලධාරීන් විසින් කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් සහ සංක්‍රාන්තික ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් අත්අඩංගුවට ගැනීමේදී ඊට අදාල නීති පැතිකඩයන් අවබෝධ කර ගැනීමට සහ අනුගමනය කිරීමට එම නිලධාරීන් සඳහා දිගුකාලීන ධාරිතා සංවර්ධන සැලැස්මක් සකස් කිරීම	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් සහ සංක්‍රාන්තික ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් අයිතිවාසිකම් හා අවශ්‍යතා පිළිබඳව පුහුණුව ලබා දෙන ලද ආරක්ෂක අංශ, නීති නිලධාරීන් හා අනෙකුත් අදාල පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව	පුහුණුව, පෙළඹවීම හා උපදේශනය ආරක්ෂක අංශ, නීති නිලධාරීන් සහ අනෙකුත් අදාල පුද්ගලයන්ගේ ක්‍රියාකාරිත්වය අධීක්ෂණය කිරීම	සිවිල් සමාජ සංවිධාන කාන්තා ජාල ජාතික මට්ටමේ කාන්තා වේදිකා නීති සංගම් සහ පොලිස් කොමිෂන් සභා
	ප්‍රතිපත්ති සහ වැඩසටහන් සකස් කිරීමට සහ කා ලි ශ්‍ර ජීවිත වඩා යහපත් කිරීම සඳහා අයිතිවාසිකම් පාදක හා ගැටළු පාදක උද්දේශණ	කා ලි ශ්‍ර සුභසිද්ධියට අදාල ව්‍යාපෘති වලට සහාය වීම සඳහා අරමුදල් සංඝටකයක	කතිකාව සහ මන්ත්‍රණය	සිවිල් සමාජ සංවිධාන කාන්තා ජාල ජාතික මට්ටමේ කාන්තා වේදිකා ජාතික / ජාත්‍යන්තර ප්‍රදායක

	සිදු කිරීමට කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් ආශ්‍රිත අරමුදල් සංඝටක හා සහාය ඇතුලත් කිරීම	ඇතුලත් මූල්‍යාධාර ලබා දෙන ආයතන සංඛ්‍යාව		ආයතන
උප ජාතික (දිස්ත්‍රික් / කොට්ඨාශ)	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් නීති ප්‍රකාරව අත්අඩංගුවට පත් වූ අවස්ථාවලදී ඔවුන් හට සහාය වීම පිණිස අදාල සහ උනන්දුවක් දක්වන නීතිඥයින් හා වෙනත් පුද්ගලයිනගෙන් සමන්විත ජාතික මට්ටමේ නීති උපකාරක ජාලයක් ගොඩ නැගීම සහ ශක්තිමත් කිරීම	ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ නීති උපකාරක ජාලයක් ගොඩනැගීම	කථිකාව හා මන්ත්‍රණය පුහුණුව පෙළඹවීම හා උද්දේශනය ජාතික මට්ටමේ නීති උපකාරක ජාලයේ ක්‍රියාකාරිත්වය අධීක්ෂණය කිරීම	සිවිල් සමාජ සංවිධාන කාන්තා ජාල ජාතික මට්ටමේ කාන්තා වේදිකා නීති සංගම් සහ පොලිස් කොමිෂන් සභා
	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සහ සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් හට සිය හඬ අවදි කිරීමට සහ අඛණ්ඩව සිය අයිතිවාසිකම් සහ වඩා හොඳ යහපැවැත්මක් ඉල්ලා සිටීමට ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ වේදිකාවක් සකස් කිරීම	ජාතික මට්ටමේ වේදිකාව අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාම	කථිකාව හා මන්ත්‍රණය පුහුණුව පෙළඹවීම හා උද්දේශනය ජාතික මට්ටමේ නීති උපකාරක ප්‍රාදේශීය ක්‍රියාකාරිත්වය අධීක්ෂණය කිරීම	සිවිල් සමාජ සංවිධාන කාන්තා ජාල ජාතික මට්ටමේ කාන්තා වේදිකා කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සහ සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්
	ආරක්ෂක අංශ, නීති නිලධාරීන් සහ අනෙකුත් අදාල නිලධාරීන් විසින් කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සහ සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්, අත්අඩංගුවට ගැනීමේදී ඊට අදාල නීති	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සහ සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් අයිතිවාසිකම් හා අවශ්‍යතා පිළිබඳව පුහුණුව ලබා දෙන ලද	පුහුණුව, පෙළඹවීම හා උපදේශනය ආරක්ෂක අංශ, නීති නිලධාරීන් සහ අනෙකුත් අදාල පුද්ගලයන්ගේ ක්‍රියාකාරිත්වය	සිවිල් සමාජ සංවිධාන කාන්තා ජාල ජාතික මට්ටමේ කාන්තා වේදිකා නීති සංගම් සහ පොලිස් කොමිෂන් සභා

	පැතිකඩයන් අවබෝධ කර ගැනීමට සහ අනුගමනය කිරීමට එම නිලධාරීන් සඳහා දිගුකාලීන ධාරිතා සංවර්ධන සැලැස්මක් සකස් කිරීම	ආරක්ෂක අංශ, නීති නිලධාරීන් හා අනෙකුත් අදාල පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව	අධීක්ෂණය කිරීම	
	මෙම ප්‍රධාන පියවර සමග ජාතික මට්ටමේ ක්‍රියාකාරිත්වයට අමතරව පළාත් සභා හා මහ නගර සභා වල නීති හා ප්‍රතිපත්ති ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා අධිවාචනය කිරීම	කා ලි ශ්‍ර අයිතිවාසිකම් වෙන් වෙන් වශයෙන් සැලකීමට භාජනය කරනු ලබන නීති සහ ප්‍රතිපත්ති සම්මත කිරීම හෝ වෙනස් කිරීම	උධිවාචනය කථිකාව හා මන්ත්‍රණය	අධිකරණ අමාත්‍යාංශය නීති ආධාර කොමිෂන් සභාව
	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සහ සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමට සහාය වන නීති හා රෙගුලාසි වල මුද්‍රිත පිටපත් ගැනීමට කටයුතු කොට ඒ පිලිබඳව දිස්ත්‍රික්, කොට්ඨාශ, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල, පොලිස් ස්ථාන හා අධිකරණ වල අදාල නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමට පියවර ගැනීම	දිස්ත්‍රික් හා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල නිලධාරීන් අතර නීති හා ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ දැනුවත්භාවය ඇති වීම	පුහුණුව පෙළඹවීම හා උපදේශනය දිස්ත්‍රික් හා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල වල නිලධාරීන්ගේ ක්‍රියාකාරිත්වය අධීක්ෂණය කිරීම	සිවිල් සමාජ සංවිධාන ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ කාන්තා වේදිකා නීති සංගම් හා පොලිස් කොමිෂන් සභා
ප්‍රජා	අවබෝධය ඉහළ දැමීමට සහ විශ්වාසය ගොඩ නැගීමට කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමික මූලික කණ්ඩායම්	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමික සමග සබඳතා ඇති ප්‍රජා කණ්ඩායම්	කථිකාව හා මන්ත්‍රණය එක් එක් පුද්ගලයා සමග සිදු කරනු ලබන සාකච්ඡා	සිවිල් සමාජ සංවිධාන කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සහ සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා

	සහ වෙනත් ප්‍රජා පාදක කණ්ඩායම් අතර සබඳතා ශක්තිමත් කිරීම	සංඛ්‍යාව	ඉගෙනුම් කණ්ඩායම් පිහිටුවීම	ලිංගික ශ්‍රමිකයින් කණ්ඩායම්
	ප්‍රාදේශීය බලධාරී මට්ටමින් තමන්ට සිදු වූ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය වීම් ලේඛනගත කිරීමට සහ ප්‍රාදේශීය හා ජාතික මට්ටමේ වේදිකා හර හා යුක්තිය හා පිලියම් වෙනුවෙන් සාමූහිකව සටන් කිරීමට කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් පුහුණු කිරීම	ලේඛනගත කොට ඇති මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය වීම් සංඛ්‍යාව ප්‍රාදේශීය හා ජාතික මට්ටමින් සටන් ව්‍යාපාර කිහිපයක් සිදු විය.	පුහුණුව හා උපදේශණය ලේඛනගත කිරීම සටන් ව්‍යාපාර දියත් කිරීම	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සහ සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සිවිල් සමාජ සංවිධාන

3.2 සෞඛ්‍ය සහාය

කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්ගේ සහ සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්ගේ සෞඛ්‍යමය අවශ්‍යතා දෙයාකාරය. මානසික සෞඛ්‍යය හා ශාරීරික සෞඛ්‍යය ප්‍රධාන වශයෙන් ගබ්සා, ලි.ස.රෝ සහ මා ප්‍ර ඌ වෛ / ඒඩ්ස් සායන හා සම්බන්ධ වන අතර රජයේ රෝහල් වෙතින් සේවාවන් ලබා ගැනීමට යාමේදී මොවුන් විවිධ ගැටළු වලට මුහුණපායි.

කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් ලිංගික හා ප්‍රජනන සෞඛ්‍යය හා අයිතිවාසිකම් පිලිබඳ තත්ත්වය අතිශයින්ම ඛේදජනකය. කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් ඉලක්ක කොට ගත් සායන රජයේ රෝහල් තුළ පවත්වනු ලැබුවද රෝහලේ කාර්ය මණ්ඩලය විසින් ඔවුන් සම්බන්ධයෙන් දක්වන ආකල්පය බෙහෙවින් තැති ගන්වන සුළු, ජුගුප්සාජනකන හා වෙන් වෙන් වශයෙන් සලකනසුළු වීම හේතුවෙන් කා ලි ශ්‍ර එම සායන වෙත යාමෙන් වැලකී සිටී. කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්ගේ වෘත්තිය හේතුවෙන් ඔවුන්ට අවශ්‍ය සෞඛ්‍යමය උපදෙස් හා සේවාවන් පවුල් සෞඛ්‍ය සේවිකාවන් විසින් ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කල අවස්ථා බොහෝ ය. ලිංගික හා ප්‍රජනන සෞඛ්‍ය සේවාවන් වෙත ඇති ප්‍රවේශය සහ එවන් සේවාවන් ලබා ගැනීමට තමන්ට ඇති අයිතිය පිලිබඳ දැනුවත්භාවයක් නොමැති වීම හේතුවෙන් මෙම කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් දැඩි පීඩාවට හා අසාධාරණයට ලක්ව ඇත ග

කාන්තා හා සංක්‍රාන්ති ලිංගික ශ්‍රමිකයින් ශ්‍රී ලංකාවේ දිස්ත්‍රික් ගණනාවක සිටින අතර ඔවුන් මා.ප්‍ර.ඌ.වෛ ගොදුරු වීමේ ඉහළ අවදානමක් සහ උපද්‍රවපාත්‍රතාවයක් උසුලයි. ලි.ස.රෝ / මා.ප්‍ර.ඌ.වෛ ආසාදනයට ඔවුන්ගේ අවදානම හා උපද්‍රවපාත්‍රතාවය හේතුවෙන් ඔවුන් සමාජීය ආන්තීකරණයට ලක් වන අතර නිරන්තර උපත් පාලන කොපු භාවිතය හා සම්බන්ධ සාකච්ඡා වලින් බැහැර කොට තැබීම, අනාරක්ෂිත සේවා තත්ත්වයන්, අත්අඩංගුවට පත් වීම්, සංවෘත පරිසරයන් තුළ රඳවා තැබීම්, වෙන් වෙන් වශයෙන් සලකනු ලැබීම් මෙන්ම දණ්ඩනීය නීති ප්‍රතිපත්ති හා පිළිවෙත් ආදී ගැටළු වලටද මුහුණ දේ.

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාභාවය පාදක හිංසන සිද්ධීන් ඉහළ යාමත් සමග ස්ත්‍රී දූෂණ හා බලහත්කාරයෙන් ලිංගික ක්‍රියාවලට යොදවා ගැනීම වර්ධනය වී ඇති අතර ඇතැම් පරිසරයන් තුළ මත්පැන් හා මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය හේතුවෙන් ලි ස රෝ / මා ප්‍ර ඌ වෛ ආසාදනය වීමට ඇති අවදානම හා උපද්‍රවපාත්‍රතාවය තවදුරටත් ඉහළ යයි.

එබැවින්, කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් මානසික හා ශාරීරික සෞඛ්‍යය ආරක්ෂා කරනු වස් ඔවුන් විසින් ලබා ගත යුතු සෞඛ්‍ය සේවාවන් ප්‍රමාණවත් පරිදි ලබා දීම සඳහා ශක්තිමත් පියවර ගැනීම වැදගත්ය. සාමාන්‍යයෙන් ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සිය

ශාරීරික සෞඛ්‍යය ආරක්ෂා කර ගැනීම වෙනුවෙන් යම් යම් පියවර ගත්තද මානසික සෞඛ්‍යය ආරක්ෂා කර ගැනීම පිළිබඳව ඔවුන් එතරම් උනන්දුවක් නොදක්වයි. එසේම ඔවුන්ට අත්විඳීමට සිදුවන මානසික ආතතිය හා ක්ෂතිය හේතුවෙන් ඇති වන විවිධාකාර සංකූලතා ඔවුන් නොසලකා හරී. උපකාරක සැලැස්ම විසින් කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්ගේ මානසික හා ශාරීරික සෞඛ්‍යය යන දෙඅංශයම සැලකිල්ලට ගනිමින් ලිංගික ශ්‍රමිකයින් හට වඩා හොඳින් සේවා සැපයිය හැකි මූලාරම්භයන් යෝජනා කර සිටී.

්ටම	උපකාරක ක්‍රියාකාරකම්	උපකාරක දර්ශක	ප්‍රයත්නයේ මට්ටම	වගකීම
්තික	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයිනගේ අවශ්‍යතා ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා ජාතික මට්ටමේ රජයේ රෝහල්වල සිට ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ රජයේ රෝහල් දක්වා රෝහල් තුළ වැ ඩිදියුණු කළ යුතු හා යොදා ගත යුතු අංග සම්පූර්ණ, පහසුවෙන් ප්‍රවේශ විය හැකි, පිලිගත හැකි, තිරසර, ඉහළ ගුණාත්මක භාවයකින් යුත් හා භාවිතා කරන්නා හිතකාමී ලි ස රෝ/ මා ප්‍ර උෟ වෛ වැලැක්වීමේ, ප්‍රතිකාර කිරීමේ සෞඛ්‍ය සේවා හා සහාය සැපයීම සඳහා චක්‍රලේඛයක් සකස් කිරීම සහ අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා අධිවාචනය කිරීම	චක්‍රලේඛය පිළියෙල කොට කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් හට වඩා යහපත් සේවාවන් සපයා දීම පිණිස අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා දේ	උධිවාචනය කථිකාව හා මන්ත්‍රණය	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සිවිල් සමාජ සංවිධාන එ. ජා. ආයතන
	ලිංගික ශ්‍රමිකයින්ගේ උවමනාවන් හා අවශ්‍යතා සහ සහකම්පනයෙන් යුතුව ඔවුන්ට ප්‍රතිකාර කරන ආකාරය පිළිබඳව ද්විතියික හා	ලිංගික ශ්‍රමිකයින් පිලිබඳව සෞඛ්‍ය රැකවරණ සේවකයින්ගේ ආකල්ප වෙනස් වීම	පුහුණුව, දිරිගැන්වීම හා උපදේශණය සෞඛ්‍ය රැකවරණ සේවකයින්ගේ ක්‍රියාකාරිත්වය	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සිවිල් සමාජ සංවිධාන එ ජා ආයතන

	ප්‍රාථමික මට්ටමේ සෞඛ්‍ය රැකවරණ සපයන්නන් පුහුණු කිරීම		අධීක්ෂණය කිරීම	
	සිදුවීමට ඉඩකඩ සහිත ප්‍රචණ්ඩකාරී තත්ත්වයන් තක්සේරු කිරීම සඳහා කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සමග එක්ව ක්‍රමවේදයක් හා යාන්ත්‍රණයක් සකස් කිරීම සහ එවන් තත්ත්වයන් වෙතින් ඉවත්වීම සඳහා 'ආරක්ෂිත සැලැස්මක්' සකස් කිරීම මීට කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සඳහා වූ පෞද්ගලික උපදේශන සැසි, ආරක්ෂිත මූලෝපායයන් පිලිබඳ සාකච්ඡා, (මත්පැන් හා මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය ඇතුළුව) ඇති විය හැකි ගැටුම්කාරී තත්ත්වයන් වලක්වා ගැනීම සඳහා වූ සන්නිවේදන හා සාකච්ඡා කුසලතා සහ අනාරක්ෂිත තත්ත්වයන් වෙතින් බැහැර වීමේ ක්‍රම ඇතුළත් වේ.	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් ආකල්ප වල සහ චර්යාවේ වෙනස	කථිකාව හා මන්ත්‍රණය පුහුණුව, උපදේශනය හා දිරිගැන්වීම කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් ක්‍රියාකාරිත්වය අධීක්ෂණය කිරීම	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සිවිල් සමාජ සංවිධාන ලෝ. සෞ. ස MHPSS.Net

	ප්‍රචණ්ඩත්වය අත්විඳින සහ සෞඛ්‍ය රැකවරණ සේවා අවශ්‍ය වන කා ලි ශ්‍ර / ස ලි කා ලි ශ්‍ර සඳහා වෛද්‍ය, නෛතික හා සමාජ සේවා නාමාවලියක් සකස් කිරීම වෙනුවෙන් අධිවාචනය කිරීම සහ යොමු කිරීම් භාර ගැනීම සහ ඉහළ ගුණාත්මක භාවයකින් යුත් සේවාවන් සැපයීම සඳහා සේවා සැපයුම්කරුවන් සමග ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සකස් කිරීම	කා ලි ශ්‍ර / ස ලි කා ලි ශ්‍ර සඳහා වූ වෛද්‍ය, නෛතික සහ සමාජීය සේවාවන් පිලිබඳ නාමාවලිය ඇත.	අධිවාචනය කථිකාව හා මන්ත්‍රණය	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සිවිල් සමාජ සංවිධාන
	පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශයේ ක්ෂණික දුරකථන අංක සේවාව සමග සම්බන්ධ වී සිය සෞඛ්‍ය ගැටළු / ප්‍රචණ්ඩත්වයන් පිලිබඳව කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් විසින් සිදුකරනු ලබන පැමිණිලි සඳහා විසඳුම් ලබාදීම අවධාරණය කිරීම	ක්ෂණික දුරකථන සේවාවන් හා අදාල යෙදුම් (APPS) කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක වේ.	අධිවාචනය කථිකාව හා මන්ත්‍රණය	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය ප සෞ කා සිවිල් සමාජ සංවිධාන
	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති	අධිවාචනය කථිකාව හා මන්ත්‍රණය	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය

	ශ්‍රමිකයින් හට මූලික සේවා සැපයීම පහසු කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීමට සහ අදාල සෞඛ්‍ය බලධාරීන් සමග අඛණ්ඩ කතිකාවක් පවත්වා ගෙන යාම සඳහා ජාතික මට්ටමේ වේදිකාවක් නිර්මාණය කිරීම	ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සඳහා සෞඛ්‍ය සේවාවන් සැපයීම වෙනුවෙන් අධිවාචනය කරනු ලබන ජාතික මට්ටමේ වේදිකාව සක්‍රියයි		සිවිල් සමාජ සංවිධාන
	උපත් පාලන කෙපු හා ලිහිසි තෙල් ප්‍රාමාණිකව ලබා දීම සඳහා හා ඒවාට ඇති ප්‍රවේශය තහවුරු කිරීම සඳහාත් එමගින් ලිංගික ශ්‍රමිකයන් හට මා ප්‍ර උෟ වෛ හා වෙනත් ලි ස රෝ මෙන්ම අනවශ්‍ය ගැබ්ගැනීම් වලින් ආරක්ෂා වී සිටීම සඳහා වන උපකාරක යාන්ත්‍රණ ස්ථාපිත කොට ඇත.	උපත් පාලන කොපු හා ලිහිසි තෙල් ඇති බව හා ඒවාට ප්‍රවේශය ඇති බව	කථිකාව සහ මන්ත්‍රණය	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සිවිල් සමාජ සංවිධාන
ා ජාතික ස්ත්‍රික් / ාට්ඨාශ)	ප්‍රචණ්ඩත්වය ඇතුළු ලිංගික ශ්‍රමිකයින් විසින් මුහුණ දෙන ගැටළු හා ප්‍රශ්න එක් වී සාකච්ඡා කොට ඒවාට විසඳුම් හුවමාරු කොට ගොඩ නගා ගැනීම සඳහා ආරක්ෂිත නිවස්න නිර්මාණය කිරීම	ආරක්ෂිත නිවස්න ඇති බව	ව්‍යාපාර දියත් කිරීම කථිකාව හා මන්ත්‍රණය	ආධාර ලබා දෙන ආයතන සිවිල් සමාජ සංවිධාන කාන්තා හා ළමා කටයුතු අමාත්‍යාංශය

	ජාතික හා උප ජාතික මට්ටමින් සෞඛ්‍ය හා වෙනත් ගැටළු සඳහා විසඳුම් සොයා දීමට උපකාරී වන දැනට පවතින ක්ෂණික දුරකථන අංක හා යෙදවුම් පිලිබඳව කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් දැනුවත් කිරීම හා නිතිපතා පැමිණිලි සිදුකිරීමට ඔවුන් දිරිමත් කිරීම	තමන්ට අදාල තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා කා කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්, විසින් එම ක්ෂණික දුරකථන අංක හා යෙදවුම් භාවිතා කරයි	කථිකාව හා මන්ත්‍රණය පුහුණුව, උද්දේශනය දිරිමත් කිරීම සහ ඵලදායී ප්‍රතිපෝෂණ යාන්ත්‍රණයක් හරහා පසු විපරම් කිරීම	සිවිල් සමාජ සංවිධාන මිතුරු පියස
	මෙම ප්‍රධාන පියවර සමග ජාතික මට්ටමේ ක්‍රියාකාරිත්වයට අමතරව පළාත් සභා සහ මහනගර සභා වල නීති හා ප්‍රතිපත්ති ඒකාබද්ධ කිරීම වෙනුවෙන් අධිවාචනය කිරීම	කා. ලි. ශ්‍ර අයිතිවාසිකම් වලට වෙන් වෙන් වශයෙන් සලකනු ලබන නීති හා ප්‍රතිපත්ති වෙනස් කිරීම හෝ එසේ නොකරනු ලබන නීති සම්මත කිරීම	අධිවාචනය කථිකාව හා මන්ත්‍රණය	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය පළාත් පාලන ආයතන
ාව	ප්‍රජා මට්ටමේ සෞඛ්‍ය සායන සමග අව්‍යාජ සබඳතා ගොඩ නගා ගැනිම සහ ස්වකීය සෞඛ්‍යය ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කරනු ලබන අදාල තොරතුරු ලබා ගැනීමට කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් හට සහාය වීම	ප්‍රජා මට්ටමේ සෞඛ්‍ය සායන විසින් කාර්යක්ෂම සේවාවන් සපයයි	කථිකාව හා මන්ත්‍රණය පුහුණුව හා දැනුවත් කිරීම	සිවිල් සමාජ සංවිධාන

	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් මූලික සෞඛ්‍ය ඉහළ දැමීම සඳහා යාන්ත්‍රණ ස්ථාපිත කිරීම සහ සමාජයෙන් ගෞරවය හා සැලකිල්ල ලබා ගැනීම පිණිස අඛණ්ඩව ඒවා අනුගමනය කිරීමට උපදෙස් ලබා දීම හා දිරිමත් කිරීම	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් විසින් මූලික සෞඛ්‍ය සේවා ලබා ගනිමින් ස්වකීය සෞඛ්‍යය වර්ධනය කර ගනී	කථිකාව හා මන්ත්‍රණය පුහුණුව හා දැනුවත් කිරීම	සිවිල් සමාජ සංවිධාන
	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් හට සහකම්පනයෙන් හා කරුණාවෙන් යුතුව ප්‍රතිකාර කිරීමේ හා ඔවුන් රැක බලා ගැනීමේ වැදගත්කම පිලිබඳ දැනුම ප්‍රදේශයේ මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් හා පවුල් සෞඛ්‍ය සේවිකාවන් හට ලබා දීම සඳහා කාර්යක්ෂම යාන්ත්‍රණ ස්ථාපිත කිරීම	මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් හා පවුල් සෞඛ්‍ය සේවිකාවන් විසින් කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සඳහා අවශ්‍ය සේවාවන් කාර්යක්ෂම ආකාරයෙන් සපයයි.	කථිකාව හා මන්ත්‍රණය පුහුණුව හා දැනුවත් කිරීම	සිවිල් සමාජ සංවිධාන

3.3 සමාජීය සහාය

සහාය තුළට සමකාලීනයන්, නිවෙස සහ ප්‍රජාව ඇතුලත් වේ. කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් ප්‍රජාව තුළ බොහෝ ගැටළු වලට මුහුණ දෙන අතර එය ආරම්භ වන්නේ නිවෙසිනි. ඔවුන් 'ලිංගික සේවයේ' යෙදෙන බැව් නිවැසියන් දැනගත් විට ඔවුන් විසින් එම කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් නිවසින් පිටමං කොට දැමීම හෝ නිවසේ රඳවා ගනිමින් සිය අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීම සදහා ඔවුන් වෙතින් වැඩි මුදල් ප්‍රමාණයක් ඉල්ලා සිටීම සිදු කරනු ලබයි.

විවාහක කා ලි ශ්‍ර තත්ත්වය මීටත් වඩා බරපතල වන්නේ ඔවුන්ගේ ස්වාමි පුරුෂයන් විසින් සිය අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීම සඳහා ඇයගෙන් මුදල් අපේක්ෂා කරන බැවිනි. ප්‍රමාණවත් මුදල ලබා නොදුනහොත් ඔහු පොලිසියට ගොස් ඇයගේ ක්‍රියා කලාපය පොලිසියට දන්වා ඇය අත් අඩංගුවට ගැනීමට සලස්වන බව පවසමින් ඇය බියට පත් කරයි. එසේම, ලිංගික ක්‍රියාවලිය අතරතුර ඇයට නොහොබිනා ලෙස සැලකීම හෝ අඛණ්ඩව ඇය හිංසනයට හෝ වදහිංසාවට ලක් කිරීම සිදු කරයි.

තවද, රජයේ ආරක්ෂණ වැඩසටහන් වෙත ප්‍රවේශ වීමට කා ලි ශ්‍ර මහත් ප්‍රයත්නයක් දරයි. රජය විසින් යෝජනා කොට ඇති සමෘද්ධි හා අස්වැසුම වැනි යෝජනා ක්‍රම සඳහා ඔවුන් කිසිසේත්ම අයදුම් නොකරයි. ඊට හේතුව වන්නේ ඒ සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රමාණවත් ලේඛන ඔවුන් සතුව නොපැවතීම හා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් ලෙස ඔවුන් වෙන් වෙන් වශයෙන් සලකනු ලැබීමට ලක් වීමයි. ඉහත සඳහන් යෝජනා ක්‍රම සඳහා ඔවුන් ඉල්ලුම් කළද, අදාල නිලධාරීන් ඔවුන් වෙතින් ලිංගික අල්ලස් අපේක්ෂා කරයි. එසේ අපේක්ෂා කරනු ලබන ලිංගික අල්ලස් නොදුන් කල් හි ඔවුන් හට එම ප්‍රතිලාභ අහිමි වේ. කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් විසින් මුහුණ දෙන අනෙක් ප්‍රධානතම ගැටළුව වන්නේ ඔවන් සතුව ජාතික හැඳුනුම්පත, විවාහ සහතිකය ආදී ලේඛන නොමැති වීමය. එබැවින්, ලිංගික ශ්‍රමිකයන් වීම හේතුවෙන්ම, සමාජයේ අනෙක් පිරිස භුක්ති විඳින ප්‍රතිලාභ වලින් ඔවුන් ඈත් කොට තබනු ලබයි.

ලිංගික ශ්‍රමය හා බැඳුනු සමාජ අපවාදය ශ්‍රී ලංකාව තුල ලිංගික ශ්‍රමය ක්‍රමානුකූල ලෙස වෙන් වෙන් වශයෙන් සලකනු ලැබීමටත් ඒ මත ප්‍රචණ්ඩත්වය මුදා හරිනු ලැබීමටත්, අමානුෂික අන්දමින් සලකනු ලැබීමටත් තුඩු දේ. ලිංගික ශ්‍රමය නිත්‍යානුකූල ශ්‍රමයක් (සේවයක්) ලෙස පිලිගැනීමට ලක් කිරීමේ වැදගත්කම එමගින් අවධාරණය කරන අතර ලිංගික ශ්‍රමිකයින් වෙන් වෙන් වශයෙන්

සලකනු නොලබන හා ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් තොර [8] පරිසරයක් තුල සාධාරණ හා යුක්තිගරුක පෞද්ගලික හා සේවා ජීවිතයක් ගත කරනු ලැබීමට සැලැස්වීමේ පළමු පියවර වියයි.

බොහෝ ස්ථාන වල ලිංගික ශ්‍රමය අපවාදයට ලක් කොට අපරාධයක් ලෙස සලකයි. කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන් හට ගෞරවනීය ලෙස නොසලකන අතර ඔවුන්ගේ උවමනාවන් නොසලකා හරිමින් ඔවුන් හුදකලා කොට ඉතා අමානුෂික අන්දමින් ඔවුන්ට සලකනු ලබයි.

කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්ගේ දරුවන් හට නොමනා ලෙස සලකනු ලබන අතර පාසලේදී, ආගමික ස්ථානවලදී හා පොදු ස්ථාන වලදී ඔවුන්ට සමාන සැලකීම හිමි නොවේ. එසේම යම් දෙයක් මිලදී ගැනීම සඳහා වෙළඳපොලට ගියත් ඔවුන්ට අත් විඳීමට සිදු වන්නේ ඒ හා සමාන සැලකීමකි.

එසේ හෙයින් කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් හට ගෞරවනීය ලෙස සලකනු ලැබීම ආරම්භ විය යුත්තේ නිවසින් වන අතර ඔවුන් සමග අඛණ්ඩව කටයුතු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය සාධකයකි. කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්ගේ සුභසිද්ධිය උදෙසා ජාතික මට්ටමේ සිට ප්‍රජා මට්ටම දක්වා විසඳිය යුතු මූලාරම්භයන් මෙම උපකාරක සැලසුම විසින් යෝජනා කර සිටී.

[8] ශ්‍රී ලංකාවේ ලිංගික ශ්‍රමිකයින්ගේ තත්ත්වය : ජාතික වාර්තාව 2022-2023

මට්ටම	උපකාරක ක්‍රියාකාරකම්	උපකාරක දර්ශක	ප්‍රයත්නයේ මට්ටම	වගකීම
ජාතික	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්ගේ අවශ්‍යතා හා උවමනාවන් ආමන්ත්‍රණය කිරීමේදී ප්‍රජාව බලාත්මක කිරීම සඳහා ලිංගික ශ්‍රමික ප්‍රජාවන්, රජය , සිවිල් සමාජය සහ ප්‍රාදේශීය හවුල්කරුවන් අතර හවුල්කාරිත්වයන් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණ සකස් කිරීම	ශක්තිමත් කරන ලද හවුල්කාරිත්වයන් ක්‍රියාත්මකයි	ව්‍යාපාර වල යෙදීම කථිකාව සහ මන්ත්‍රණය	අරමුදල් සපයන ආයතන සිවිල් සමාජ සංවිධාන කාන්තා හා ළමා කටයුතු අමාත්‍යාංශය
	රාජ්‍ය ආයතන විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන සියළු සමාජ සුභසාධන වැඩසටහන් හා ආර්ථික බලගැන්වීමේ වැඩසටහන් තුල කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් ඇතුළත් කිරීම වෙනුවෙන් අධිවාචනය කිරීම	රජයේ සමාජ සුභසාධන වැඩසටහන් හා ආර්ථික බලගැන්වීමේ වැඩසටහන් තුල කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් ඇතුලත් කිරීම	අධිවාචනය ව්‍යාපාර දියත් කිරීම කථිකාව හා මන්ත්‍රණය	කාන්තා හා ළමා කටයුතු අමාත්‍යාංශය සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව අරමුදල් සපයන ආයතන සිවිල් සමාජ සංවිධාන
	දැනුවත් තීරණ ගැනීම සඳහා සහ වෙනත් අවිධිමත් ශ්‍රමිකයින් මෙන් බැංකු ගිණුමක් පවත්වා ගෙන යාමට, සේ. අ. අ/ සේ හා අ වැනි වරප්‍රසාද භුක්ති විඳීමට (ඔවුන්	සිය අයිතිවාසිකම් සහ සමාජ ආරක්ෂණ හිමිකම් භුක්ති විඳීමට ඔවුන්ට ඇති ඉඩකඩ ආරක්ෂා කරනු ලබයි	අධිවාචනය ව්‍යාපාර දියත් කිරීම කථිකාව හා මන්ත්‍රණය	කාන්තා හා ළමා කටයුතු අමාත්‍යාංශය සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව අරමුදල් සපයන ආයතන එච් ජා ආයතන

	සේවයේ යෙදී සිටින ස්පා හා වෙනත් ආයතන වෙතින් දේපල උරුම කර ගැනීමට සහ ඒවායේ හිමිකම දැරීමට සහ කුලී නිවෙසක ආරක්ෂාකාරී ලෙස ජීවත් වීමට ඇති අයිතිය භුක්ති විඳීමට සහාය වීම පිණිස ක්‍රමානුකූල කරන ලද යාන්ත්‍රණ ස්ථාපිත කිරීම			සිවිල් සමාජ සංවිධාන
	ජාතික සහ ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් හට අදාල මූලික ලේඛන නිකුත් කිරීම සඳශා ආගමන හා විගමන දෙපාර්තමේන්තුවේ ඉහළ නිලධාරීන් සමග අධිවාචනය කිරීම සහ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය සඳහා චක්‍රලේඛයක් සකස් කිරීම පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් හට අදාල මූලික ලේඛන සපයා දීමට අවශ්‍ය චක්‍රලේඛය සකසා ඇත	අධිවාචනය ව්‍යාපාර දියත් කිරීම කථිකාව හා මන්ත්‍රණය	ආගමන හා විගමන දෙපාර්තමේන්තුව කාන්තා හා ළමා කටයුතු අමාත්‍යාංශය සිවිල් සමාජ සංවිධාන
	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්ගේ ළමුන් විධිමත් අධ්‍යාපන පද්ධතිය තුළට ඇතුළු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පිලිවෙත් හා ක්‍රියාවලී සකස් කිරීම සඳශා ඉහළ මට්ටමේ අධ්‍යාපන බලධාරීන් සමග අධිවාචනය කිරීම	කා ලි ශ්‍ර ගේ ළමුන් හට අදාළ අධ්‍යාපන පහසුකම් සපයා දීම සඳහා වූ චක්‍රලේඛය සකස් කොට ඇත	අධිවාචනය ව්‍යාපාර දියත් කිරීම කථිකාව හා මන්ත්‍රණය	අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය කාන්තා හා ළමා කටයුතු අමාත්‍යාංශය සිවිල් සමාජ සංවිධාන

	සහ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා චක්‍රලේඛයක් පිලියෙල කිරීම			
උප ජාතික (දිස්ත්‍රික් / කොට්ඨාශ)	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්ගේ කුඩා දරුවන් රැක බලා ගැනීම සඳහා උප - ජාතික මට්ටමේ දිවා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපිත කිරීම සහ සිය දරුවන් රැක බලා ගැනීම සඳහා වැඩිහිටි කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සඳහා රැකියා ලබා	කා ලි ශ්‍ර දරුවන් සඳහා හොඳින් ක්‍රියාත්මක වන දිවා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථාන	අධිවාචනය ව්‍යාපාර දියත් කිරීම කථිකාව හා මන්ත්‍රණය	කාන්තා හා ළමා කටයුතු අමාත්‍යාංශය සිවිල් සමාජ සංවිධාන අරමුදල් සපයන ආයතන
	වඩා යහපත් ජීවිතයක් උදෙසා ආගමික විශ්වාසයන් හා වටිනාකම් ඉගෙන ගැනීම වෙනුවෙන් කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්ගේ දරුවන් දහම් පාසල්, ඉරිදා ධර්ම පාසල් (දමිළ) සහ මාගරිසා වෙත ඇතුළු කිරීම සඳහා අදාල ආගමික ස්ථාන හා නායකයින් සමග අඛණ්ඩ සාකච්ඡාවල නියැලීම	ආගමික ස්ථාන තුල අගය එක් කරන ලද අධ්‍යාපනය තුලට දරුවන් ඇතුළු වීම	කථිකාව සහ මන්ත්‍රණය	සිවිල් සමාජ සංවිධාන අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය ආගමික ස්ථාන හා නායකයින්
	වැඩිහිටි කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සදහා විකල්ප ජීවනෝපාය යෝජනා ක්‍රම සිතියම්ගත කිරීම සඳහා සහ ඔවුන්ගේ ආර්ථික සංවර්ධනයට	ස්වකීය ආර්ථික ශක්තිමත් භාවය වෙනුවෙන් වැඩිහිටි කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික	කථිකාව සහ මන්ත්‍රණය	සිවිල් සමාජ සංවිධාන අරමුදල් සපයන ආයතන කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් කණ්ඩායම්

	සහාය වීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් සකස් කිරීම	ශ්‍රමිකයින් විසින් විකල්ප ජීවනෝපායයන් වල නියැලේ.		
	ලිංගික ශ්‍රමිකයන්ට එරෙහි හිංසනය තුරන් කිරීමේ ජාත්‍යන්තර දිනය සහ වෙනත් ආගමික උත්සව ආදී විශේෂ අවස්ථා සඳහා කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සමග එක්ව ප්‍රජා මට්ටමේ වේදිකා සකස් කිරීම සහ ඔවුන් ජීවත් වන ප්‍රජාව සමග සුහදතාවය සහ අවබෝධය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රජා මට්ටමේ ඉසව් සංවිධානය කිරීම	ප්‍රජාව සමග එක්ව කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සංවිධානයෙන් යුතු ඉසව්	කථිකාව සහ මන්ත්‍රණය	සිවිල් සමාජ සංවිධාන අරමුදල් සපයන ආයතන කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමික කණ්ඩායම්
	නේවාසිකාගාර තුළ සහ ඉන් පිටතදී අනුගමනය කළ යුතු ආචාර ධර්ම පද්ධතියක් සකස් කිරීම සඳශා නේවාසිකාගාර හිමිකරුවන් හා කා ලි ශ්‍ර / ස ලි කා ලි ශ්‍ර සමග සහයෝගිතාවයක් ගොඩනැගීම	නේවාසිකාගාර හිමිකරුවන් හා කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් අතර සහයෝගිතාවය කාර්යක්ෂම ලෙස ක්‍රියාත්මක වේ.	කථිකාව සහ මන්ත්‍රණය	සිවිල් සමාජ සංවිධාන කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් කණ්ඩායම් නේවාසිකාගාර හිමිකරුවන්

ප්‍රජා	නිවස තුල සිදුවන හිංසන පාදක ක්‍රියාකාරකම් සහ ඒවායේ ප්‍රතිවිපාක පිලිබඳ නීති සහ රෙගුලාසි සම්බන්ධයෙන් පවුලේ සාමාජිකයන් දැනුවත් කිරීම හා උපදෙස් ලබා දීම සහ ප්‍රීතිමත් නිවසක් ගොඩනැගීම සඳහා සංවාදකයේ ඇති කිරීම	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්ගේ පවුල් වල ජීවන රටාව තුළ යම් දියුණුවක් දක්නට ලැබේ	කථිකාව සහ මන්ත්‍රණය	සිවිල් සමාජ සංවිධාන කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමික/ සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමික කණ්ඩායම් / පවුල්
	ලිංගික ශ්‍රමයේ නියැලෙන කාන්තාවන් හට සවන් දීමේ, ඔවුන්ගේ ශක්තීන් හා කුසලතා අවබෝධ කර ගැනීමේ, ඔවුන්ගේ ස්වාධීන බව අගය කිරීමේ, ඔවුන්ට ගෞරවනීය ලෙස සැලකීමේ සහ ඔවුන්ගේ යහපැවැත්ම වෙනුවෙන් ඔවුන්ගේ උවමනාවන් හා අවශ්‍යතා සපුරාලීමේ වැදගත්කම පිළිබඳව ප්‍රජාව තුළ කතිකා පැවැත්වීම	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් විසින් මුහුණ දෙනු ලබන වේදනාව හා දුක ප්‍රජාව විසින් තේරුම් ගෙන ඔවුන්ට සහකම්පනයෙන් යුතුව සැලකීමට පටන් ගනී	කථිකාව සහ මන්ත්‍රණය	සිවිල් සමාජ සංවිධාන කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමික / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමික කණ්ඩායම් / පවුල් ප්‍රජා සාමාජිකයින්
	ප්‍රචණ්ඩත්වයට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට (ආසන්න සහාය ලබා දීම, උපදේශනය, වෛද්‍ය හා නීති ආධාර) අනතුරුදායක තත්ත්වයන්ගෙන් මිදීමට	අර්බුද ප්‍රතිචාර කණ්ඩායම කාර්යක්ෂම ලෙස ක්‍රියාත්මකයි	කථිකාව සහ මන්ත්‍රණය	සිවිල් සමාජ සංවිධාන කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමික/ සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමික කණ්ඩායම් / පවුල් ප්‍රජා සාමාජිකයින්

	කාන්තාවන් කාන්තාවන් හට සහාය වීමට සහ සිද්ධි ලේඛනගත කිරීමට පැය 24 පුරා ක්‍රියාත්මක වන අර්බුද ප්‍රතිචාර කණ්ඩායම් ස්ථාපිත කිරීම			
	මා ප්‍ර උෟ වෙ වැලැක්වීම, ලිංගික ශ්‍රමිකයින් වෙත සහකම්පනය දැක්වීම සහ ලිංගික ශ්‍රමය හා සම්බන්ධ නීති පැහැදිලි කිරීම සම්බන්ධයෙන් පොලිසිය, නීතිඥයින්, මාධ්‍යය, ඡන්දයෙන් පත්වූ නියෝජිතයින් හා වෙනත් පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා අධිවාචන (උදා : සංවේදීකරණය) පැවැත්වීම	කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා ප්‍රජා මට්ටමින් පිහිටුවා ඇති අදාල ආයතන හොඳින් ක්‍රියාත්මක වේ.	කථිකාව සහ මන්ත්‍රණය	සිවිල් සමාජ සංවිධාන කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමික / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමික කණ්ඩායම් අදාල පාර්ශ්වකරුවන්
	ස්වයං වටිනාකමක් සහ ස්වයං ගරුත්වයක් පිලිබඳ අවධාරණය ඇතුළුව ලිංගික ශ්‍රමිකයන් සඳහා මිතුරු කණ්ඩායම් අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව ලබා දීම, සාමූහික අනන්‍යතාවය හා නෛතික අයිතිවාසිකම් ස්ථාපිත කිරීම සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ සාකච්ඡා පැවැත්වීම	සිය ව්‍යාපාර කටයුතු කර ගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් වඩාත් වෘත්තිකභාවයෙන් යුතුව කටයුතු කරයි.	කථිකාව සහ මන්ත්‍රණය	සිවිල් සමාජ සංවිධාන කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමික/ සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමික කණ්ඩායම්

4. සමාප්තිය

කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්, අදාල පාර්ශ්වකරුවන්, සිවිල් සමාජ සංවිධාන සහ ස්ටෑන්ඩ් අප් මූව්මන්ට් ලංකා හි විශේෂඥ කාර්යය මණ්ඩලය වෙතින් ලද තොරතුරු මෙම උපකාරක සැලසුම තුළ ඇතුළත් කොට ඇතැයි සැලකේ. කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් හට සිය අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් හඬ අවදි කිරීමටත්, ශ්‍රී ලංකාවේ අභිමානවත් පුරවැසියන් ලෙස ජීවත් වීමට ඇති අයිතිය වෙනුවෙන් අධිවාචනය කිරීමටත් අවශ්‍ය ඉඩකඩ මෙහි යෝජනා කොට ඇති සහාය විසින් නිරීක්ෂණය කොට දෙනු ඇත.

කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් හට සිය අයිතිවාසිකම් සහ ප්‍රතිලාභ අත්පත් කර ගැනීම සඳහා සහාය වීම වෙනුවෙන් ස්ටෑන්ඩ් අප් මූව්මන්ට් ලංකා විසින් අඛණ්ඩව සිය විශේෂඥතාවය ප්‍රදානය කරනු ඇත. එබැවින්, කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන්ගේ හා සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන්ගේ ජීවිත තුළ පිලිගනීම හා අභිමානය නිර්මාණය කිරීමට අවශ්‍ය කරනු ලබන මෙම මූලික උපකාරක සැලසුම සකස් කිරීමට ස්. අ. මූ. ල වෙත ආසියා පදනම විසින් මූල්‍යාධාර සපයා දෙමින් ලබා දුන් සහාය මහත් පිටුවහලක් වනු ඇත.

5. නිර්දේශ

කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්ගේ ජීවිත තවදුරටත් ඉහළ නැංවීමට පහත සඳහන් නිර්දේශ යෝජනා කරනු ලැබේ. එම නිර්දේශ සාකච්ඡාවල සොයාගැනීම් සහ ද්විතියික ලේඛන සමාලෝචන මත පදනම් වේ.

ලිංගික හා ප්‍රජනන සෞඛ්‍යය සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන එ. ජා. ආයතන සමග සහයෝගිතාවය ගොඩනගා ගැනීම සහ ලිංගික සෞඛ්‍යය සහ ප්‍රජනන සෞඛ්‍යය රැක බලා ගැනීමේ වැදගත්කම පිලිබඳව කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් තුල අවබෝධය ඇති කිරීම සඳහා පුහුණුව, උපදේශනය සහ දිරිගැන්වීම ලබා දීමට අවශ්‍ය සහාය ලබා ගැනීම කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් හට වඩා යහපත් ප්‍රජනන සෞඛ්‍යයක් පවත්වා ගෙන යාමට ඉවහල් වනු ඇත.

යෝජිත ලිංගික ශ්‍රමික සංවිධාන වර්ගය සාමූහිකයකි. ඉන් අදහස් වන්නේ ලිංගික ශ්‍රමිකයින් කණ්ඩායමක් ලෙස එකට එක් වීමයි. සමස්ත කණ්ඩායම වෙනුවෙන් ප්‍රමුඛතා තීරණය කිරීම, තීරණ ගැනීම සඳහා වූ පොදු ක්‍රියාවලියක් සම්බන්ධයෙන් එකඟතාවයකට එළඹීම මෙන්ම කණ්ඩායමක් ලෙස එකට එක්ව කටයුතු කිරීමේදී අනුගමනය කළ යුතු නීති පද්ධතියක් සකස්

කොට ගැනීම ඔවුන් (සාමූහිකය) විසින් එක්ව සිදු කරයි. සාමූහිකයේ (ලිංගික ශ්‍රමිකයන්ගේ සංවිධානය හෝ ජාලය) අවසන් අරමුණ වන්නේ පෞද්ගලික ප්‍රතිලාභය වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීම පසෙකලා කණ්ඩායමේ සමස්ත යහපත වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීමයි. එවන් සාමූහිකයක් ගොඩනැගීම සඳහා නිශ්චිත කාලරාමුවක් නොමැති අතර එය පිහිටුවිය යුත්තේ කෙදිනකද යන්න ලිංගික ශ්‍රමිකයින් විසින් තීරණය කළ යුතුය.

ලිංගික ශ්‍රමයට බලපානු ලබන ප්‍රාදේශීය හා ජාතික නීති සහ ලිංගික ශ්‍රමිකයන්ගේ මානව හිමිකම් පිළිබඳව කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් අවබෝධය ඉහළ දැමීම සඳහා මෙන්ම ලිංගික ශ්‍රමිකයන් හට සිය අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ දැනුම ලබා දීමේ දෙවන මට්ටමේ නීති වෘත්තිකයන් ලෙස ප්‍රාදේශීය ලිංගික ශ්‍රමිකයින් පුහුණු කිරීම.

ලිංගික ශ්‍රමය නිත්‍යානුකූල වෘත්තියක් බවට පත් කොට ඇති වෙනත් රටවල් වෙත අධ්‍යයන (නිරාවරණ) චාරිකා සැලසුම් කොට සංවිධානය කරමින් වෘත්තිකභාවය පිළිබඳ දැනුම හා අවබෝධය ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය ඉඩකඩ නිර්මාණය කිරීම

කැම් සෙක්ස්, ලිංගික ක්‍රියා ඇතුලත් වෙබ් අඩවි, තනි පුද්ගල ලිංගික ක්‍රියා සහ සමාජ මාධ්‍ය කණ්ඩායම් ලිංගික ක්‍රියා ආදී මාර්ගගත සේවාවන් වෙත පිවිස කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් විසින් සිය ගනුදෙනුකරුවන් සොයා ගැනීම මේ වන විට බෙහෙවින් ප්‍රචලිත වී ඇත. එබැවින්, ජාත්‍යන්තර කීර්තියක් උසුලන ජාල සමග ඒකාබද්ධ වී වෘත්තීයමය සමාජ මාධ්‍ය ලිංගික ශ්‍රමය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම සහ කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් / සංක්‍රාන්ති ලිංගික කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සඳහා දැනුම හුවමාරු කර ගැනීමේ සැසි අඛණ්ඩව පැවැත්වීම කළ යුතුය.

ස්තූතිය

ධාන කාර්යභාරයක් ඉටු සැකසීමේදී ප්‍ර "මිකයන් සඳහා ජාතික මට්ටමේ ආධාරක සැලැස්මකාන්තා ලිංගික ශ්‍ර" කළ සියලුම පුද්ගලයන්ටසහ සංවිධානවලට මම මගේ ගැඹුරු කෘතඥතාව පුද කරමි. **ස්ටෑන්ඩ් අප් මූව්මන්ට් ලංකා** (SUML) හි විධායක අධ්‍යක්ෂවරයා වශයෙන් අප සමාජයේ කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින්)FSWs) මුහුණ දෙන බහුවිධ අභියෝගවලට විසඳුම් සපයන මෙම විස්තීර්ණ සැලැස්ම ඉදිරිපත් කිරීමට ලැබීම ගැන මම ආඩම්බර වෙමි.

අපගේ ගමන ආරම්භ වූයේ ගම්පහ, පොළොන්නරුව, කොළඹ සහ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්ක පුරා FSW සමඟ සමීප සහයෝගීතාවයෙන් රාජ්‍ය නිලධාරීන් සහ සිවිල් සමාජ සංවිධාන සමඟ පුළුල් උපදේශන වැඩමුළු වලදී ය . තාවය හඳුනා ගනිමින්වඩාත් සවිස්තරාත්මක දත්තවල අවශ්‍ය, අපි අපගේ ප්‍රයත්නයන් පුළුල් කරමින්, ගාල්ල, ගම්පහ, කොළඹ සහ පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්ක පුරා විහිදෙන ආරක්ෂක අංශ, ආගමික නායකයින්, නේවාසිකාගාර හිමියන් සහ ග්‍රාම නිලධාරී නිලධාරීන් FSW සහ නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන, පොලිස් කාන්තා මේස, වින්නඹු මාතාවන්, මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන්)PHIs), CSOs, NGO ලේකම් කාර්යාල ඇතුළු විවිධ පාර්ශ්වකරුවන් එකතු කරන අතිරේක වැඩමුළු කැඳවින.

මෙම උපදේශන සැසිවාරයෙන් උකහාගත් අමිල අවබෝධය උපදේශිකා ඉන්ද්‍රානි රාජේන්ද්‍රන් මහත්මියගේ ප්‍රවීණතාවයෙන් ඉතා සූක්ෂම ලෙස සම්පාදනය කර ශෝධනය කරන ලද අතර, මෙම ආධාරක සැලැස්ම නිර්මාණය කිරීමට මග පෑදීයගම්පහ ., කොළඹ, ගාල්ල, පොළොන්නරුව, අනුරාධපුරය සහ පුත්තලම යන ප්‍රදේශවලින් සමාජ සංවර්ධන, නීති සහ සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍ර නියෝජනය කරන සිවිල් සංවිධාන සමඟින් FSW 50ක් එක්රැස් කළ දෙදින වැඩමුළුව මෙම ගමනේ ප්‍රධානතම අවස්ථාවක් විය.

FSWස් සහ සියලුම පාර්ශවකරුවන් සමඟ SUMළ් කණ්ඩායමේ නොසැලෙන කැපවීම, ශ්‍රී ලංකාව පුරා සිටින FSWස් හි ජීවිතවලට සැලකිය යුතු බලපෑමක් කිරීමට පොරොන්දු වන ආධාරක සැලැස්මක් සංවර්ධනය කිරීමට හේතු වී තිබේ. " කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයින් සඳහා වන ජාතික මට්ටමේ ආධාරක සැලැස්ම" අපි ආඩම්බරයෙන් ඉදිරිපත් කරන්නෙමු.

අශිලා දන්දෙණිය

විධායක අධ්‍යක්ෂිකා